

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 9-3 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru **10** groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.96-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-00

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 115

Cena numeru **10** groszy

Warunki prenumeraty w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnośnienia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „KODZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64
„ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Kellera-Krauz 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI” Białystok, Rynek Kościuszki 29.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i załatwianie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Tow. Leon Blum zrzekł się misji tworzenia Rządu Od Rządu Chautemps do Rządu Chautemps

Dalszy przebieg przesilenia gabinetowego we Francji

LEON BLUM.

Jak wiadomo, w niedzielę wieczorem prezydent Republiki Lebrun powierzył tow. Blumowi misję tworzenia nowego Rządu. W związku z tym tow. Blum odbył w niedzielę w nocy i poniedziałek rano szereg konferencji mających wyjaśnić zawikłaną sytuację polityczną. Tow. Blum wystąpił z koncepcją utworzenia

**RZĄDU ZJEDNOCZENIA
NARODOWEGO,**

którego trzonem byłby „Front Ludowy”. W skład tego Rządu miałby wejść również przedstawiciel opozycji centrowej (po za radykałami) znani

**ZE SWEGO PRZYWIĄZANIA
DO SWOBÓD DEMOKRATYCZ-
NYCH.**

W tej sprawie tow. Blum złożył przedstawicielom prasy następujące oświadczenie:

O likwidację trwającego od wieków konfliktu angielsko-irlandzkiego

Niektóre czynniki nie chcą dopuścić do porozumienia

Prasa irlandzka wita z jedynym zadowoleniem wiadomość o spotkaniu w Londynie ministrów irlandzkich z angielskimi. O znaczeniu zamierzonych rokowań świadczy fakt, że delegacją będą przewodniczyli z jednej strony de Valera, z drugiej — Chamberlain. Rokowania mają objąć całość stosunków pomiędzy obu krajami, a więc — sprawy ekonomiczne, wspólnej obrony i polityczne,

wśród których na pierwszy plan wysuwa się problem podziału Irlandii.

Premier Irlandii północnej, lord Craigavon, zarządził rozwiązanie parlamentu i wyznaczył nowe wybory powszechne na 9 lutego. W trybie normalnym wybory miały się odbyć dopiero późnym latem. Przyspieszenie wyborów zostało zarządzone jako manifestacja polityczna przeciwko rokowaniom anglo-irlandzkim w Londynie, podjęta w celu ujawnienia nastrojów większości północno-irlandzkiej i jej wrogiemu stanowisku w stosunku do wszelkich prób pojednania z Irlandią południową.

Nieco chłodniej

Dziś pogoda o dużym zachmurzeniu z przelotnymi opadami. Nieco chłodniej.

jącą faktycznie już od roku 1936, wysunęła następujące warunki:

1) zapewnienie, że nie będzie wprowadzona kontrola dewiz,
2) gwarancja utrzymania dalszej polityki ścisłej neutralności w Hiszpanii.

Poza tym Blum, zaproponował Paul Reynaud wejście do gabinetu dla reprezentowania centrowej opozycji w „gabiniecie zjednoczenia narodowego dookoła frontu lu-

PREZYDENT LEBRUN.

Stanowisko stronnictw wobec koncepcji tow. Bluma

Rozmowy prowadzone ze stronnictwami dały następujące wyniki:

Przedstawiciele komunistów Thorez i Duclos obiecali Blumowi poparcie swego stronnictwa bez żadnych zastrzeżeń.

Grupa radykalna, której Blum zaproponował współpracę, istnieje

„dowego”. Reynaud jednak postawił za warunek swej współpracy rozszerzenie podstawy politycznej gabinetu aż do grupy prawicowej Louis Marin włącznie. Ponieważ Blum uznał, że nie może przyjąć tego żądania, możliwość współpracy Reynaud odpadła i Blum musiał

ZRZEC SIĘ PROJEKTU UTWORZENIA LEWICOWEGO GABINETU ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO,

i powrócić do formuły „Frontu Ludowego”.

Tow. Blum zrzekł się misji

W poniedziałek popołudniu wobec powstałych trudności tow. Blum zrzekł się misji tworzenia gabinetu.

Prezydent Lebrun zawiadomiał pałac Elizejskiego b. premiera Chautemps.

Chautemps tworzy nowy Rząd

Chautemps zapytany przez dziennikarzy oświadczył, iż podjął się misji ponownego tworzenia gabinetu powodowany z jednej strony niechęcią odmówie-

nia propozycji Prezydenta Republiki z drugiej zaś pragnieniem nieprzedłużania kryzysu gabinetowego.

Dołoży wszelkich wysiłków — stwierdził Chautemps — aby doprowadzić do końca moją misję. Leon Blum podczas usiłowań utworzenia rządu rzucił myśl rozszerzenia frontu ludowego na płaszczyźnie narodowej. Zamiar ten nie mógł być przez niego zrealizowany, sądzę jednak, iż należy się go trzymać, przy równoczesnym utrzymaniu koncepcji na zasadzie której utworzony został mój poprzedni gabinet, a która polega na zgrupowaniu maksimum dobrej woli Francuzów około zasad uznanych przez powszechne głosowanie. Rozumiem w pełni konieczność zakończenia możliwie najszybciej kryzysu gabinetowego. Uważam jednak, iż w obecnym wypadku konieczność ta jest mniejsza, gdyż władzę sprawuję przejściowo ja i moi koledzy, z których niektórzy mają wszelkie szanse wejścia do nowego gabinetu. Przed niewielu dniami — zakończył Chautemps — zreagowałem zasady pokoju społecznego. Obecnie zamiarem moim jest przedłożyć parlamentowi

**ZASADY POKOJU
POLITYCZNEGO.**

Chautemps dodał, iż przeprowadzi jeszcze rozmowy z przewodniczącym izb Jeanneney i Herriotem oraz Daladierem i Blumem, po czym uda się do izby deputowanych, gdzie przeprowadzi naradę z parlamentarną grupą radykałów.

CHAUTEMPS.

Gen. Gamelin wizytuje fabryki broni

„Petit Parisien” donosi z Chatterault, departament Vienne, że do tamtejszych wielkich fabryk broni przybył generał Gamelin, jako przewodniczący Najwyższej Rady Wojennej, w towarzystwie 11 generałów.

Na rzecz republikańskiej Hiszpanii

Kolejarze z Argentyny nadesłali do Madrytu, zebranych pośród siebie 45.000 pesetów na rzecz pomocy dla republikańskiej Hiszpanii.

Olbrymie zbrojenia morskie Japonii Odpowiedź na Singapore

Największe krążowniki świata są budowane w stocznich japońskich

Koła polityczne w Japonii poświęcają dużo uwagi zapowiedziom wizycie amerykańskich krążowników w czasie otwarcia olbrzymiej bazy brytyjskiej w Singapore.

„Yomiuri Szimbun” oświadcza, że Japonia będzie musiała poważnie ustosunkować się do utworzenia wysuniętej bazy marynarki brytyjskiej, skierowanej przeciw Japonii. Uroczyste otwarcie tej bazy przy współudziale eskadry amerykańskiej, jest niewątpliwie demonstracją antyjapońską

i stwarza wrażenie, że pomiędzy W. Brytanią a St. Zjedn. osiągnięte zostało porozumienie w sprawach Pacyfiku. Japonia z tego faktu oczywiście wyciągnie konsekwencje.

Energiczna rozbudowa amerykańskich baz morskich

Prasa japońska donosi, że USA przystąpiły do energicznej rozbudowy swych baz morskich i lotniczych, położonych najbliższej Japonii. Wielkie urządzenia dokowe i lotniska zbudowano w m. Sitka, koło Kolumbii Brytyjskiej, na wyspie Analaska w zachodniej grupie Aleuckiej oraz na wyspie Woody w zatoce Alaska. Największe znaczenie strategiczne posiada baza Dutch Harbour, położona 2880 km. od wybrzeży japońskich.

Socjalista prezesem Rady Miejskiej w Nowym Jorku

Z Nowego Jorku donoszą, iż prezesem rady miejskiej Nowego Jorku wybrany został socjalista Charney Vladeck, dyrektor dziennika „Daily Forward”.

Na socjalistycznego kandydata oddano 14 głosów na ogólną liczbę 26 członków, z jakich składa się nowojorska rada miejska. Vladeck wszedł do rady na czele pię-

cioosobowego klubu socjalistów, wybranych z listy amerykańskiej Partii Robotniczej.

Wybór pięciu socjalistów, oraz powierzenie socjaliście przewodnictwa w radzie największego miasta na świecie uważane jest w Ameryce za wielki sukces stawiącej pierwsze kroki amerykańskiej Partii Pracy.

Sztylet do harakiri dla Edena

W ambasadzie brytyjskiej w Tokio zaszedł w ubiegłą sobotę niezwykły wypadek. Zgłosił się miarowicie do ambasadora prawicowo - radykalny pisarz japoński i, uzyskawszy audiencję, złożył na biurku ambasadora 30-centymetrowej długości sztylet, jakiego japończycy używają dla popelnienia harakiri. Japończyk zaznaczył, iż

jest to prezent od niego dla ministra Edena.

Japończyka aresztowano, ale w prasie usiłuje się wypadek ten przedstawić jako nieporozumienie. W opinii jednak panuje przekonanie, iż była to wroga manifestacja względem Edena za jego nieprzyjazny stosunek do Japonii.

Uchwały Kongresu Związków Pracowniczych

żądają poprawy materialnej i warunków moralnych pracy

Drugi dzień obrad Kongresu pracowników umysłowych wypełniły sprawozdania z prac komisji, które obradowały w niedzielę po południu.

Pierwszy referat sprawozdawczy z prac komisji samorządowych złożył p. M. Orliński. Przyjęto jednomyślnie szereg uchwał, m. in. żądających bezwzględnego rozpisanie wyborów do organów samorządowych, gdzie one zostały rozwiązane i wprowadzone w życie samorządu wojewódzkiego.

W sprawie uposażenia pracowników samorządowych Kongres stwierdza, że pobór specjalnego podatku wygaszającego z dn. 1 stycznia 1938 r. i że dalsze potrącanie go z poborów pracowników jest sprzeczne z właściwym celem tego podatku; pozostawia podwyżki plac pracowników samorządowych z względu na wzrost kosztów utrzymania.

Referent Komisji do spraw samorządu terytorialnego i pracowników samorządowych, p. Pacholczyk, w referacie uzupełniającym odmalował niedolę pracowników, zatrudnionych w samorządzie gminnym. Niestalość stosunku służbowego, niezwykle niskie płace, brak przepisów służbowych, nadmiar przepisów prawnych stwarzają niezwykle ciężkie warunki pracy. Mówca specjalnie uwypuklił niedoskonałość instytucji dyscyplinarnych, działających na prawach niemal sądów doradczych.

Uporządkowanie stosunków w samorządzie, a w szczególności uregulowanie zagadnienia personalnego, wysuwa się na czoło zagadnień. W końcu referent zgłosił do uchwalenia wnioski, dotyczące poprawy warunków pracy i płacy nienaruszalności praw nabytych, zwłaszcza emerytalnych, stabilizacji w pracy przez uchwalenie przez ciała ustawodawcze przepisów służbowych. Wedle tych wniosków powzięto uchwały, dotyczące poprawy warunków pracy i płacy pracowników samorządowych, zwracając w nich uwagę na sprawy instancyj dyscyplinarnych, praw nabytych i przepisów służbowych.

Z kolei sprawozdawca komisji społeczno-organizacyjnej odczytał projekt rezolucji żądającej m. in.:

Zagwarantowania pełnej swobody działania organizacji zawodowych i nienaruszalności prawa koalicji.

Poddania wszystkich związków pracowniczych, przepisom prawnym o pracowniczosci związków zawodowych.

Kongres oświadcza, iż ruch pracowniczy wielokrotnymi czynami wykazał swój aktywny patriotyzm i zasłużył się dla Państwa i dlatego Kongres stanowczo odpiera wszelkie zarzuty istnienia w łonie pracowniczosci ruchu zawodowego jakichkolwiek wpływów, niezgodnych z istotnym interesem Państwa.

Ta sama rezolucja domaga się, aby prasa w sposób rzeczowy i obiektywny informowała o sprawach pracowniczych opinię publiczną i oświadcza, że ruch pracowniczy w stosunku do niedopuszczalnych napaści odpowiednio się ustosunkuje.

Odnosnie spraw pracy, Kongres wzywa wszystkie związki pracowników prywatnych do wyrażenia akcji na rzecz upowszechnienia układów zbiorowych pracy oraz uzyskania w ten sposób poprawy plac uszczuplonych szeregiem obciążeń publicznych a zwłaszcza wzrostem drożyzny.

Kongres domaga się wydatnego podwyższenia kredytów w budżecie państwowym na inspekcję pracy oraz znacznego zwiększenia etatów tej inspekcji, oraz rozszerzenia jej kompetencji na wszystkich pracowników.

Kongres domaga się wydatnego zwiększenia ilości sądów pracy i powołania okręgowych sądów pracy oraz Najwyższego Sądu Pracy.

Odnosnie projektów powołania Izby Pracy Kongres stwierdza, że instytucje takie mogą mieć swą rację bytu jedynie w warunkach pełnej wolności działania ruchu zawodowego. Nie mogą być powołane Izby Pracy w czymkolwiek uszczuplającej działalność wolnych organizacji pracowniczych.

W dziedzinie zwalczania bezrobocia Kongres żąda skrócenia czasu pracy z utrzymaniem nienaruszalności plac oraz szeregu posunięć zmierzających do zwiększenia zatrudnienia.

W zakresie ubezpieczeń społecznych Kongres domaga się przywrócenia pełnego samorządu ubezpieczeniowego w drodze powszechnych wyborów; przywrócenia właściwych kompetencji organom samorządowym instytucji ubezpieczeń społecznych i niezwłocznego uchylecia rządów komisyjnych w instytucjach ubezpieczeń społecznych oraz szeregu reform trybu działalności instytucji ubezpieczeń.

Kongres stwierdza, że warstwy pracowniczosci jedynie wspólnym wysiłkiem wraz z całym światem pracy, a więc z szerokimi masami ludności pracującej miast i wsi zrealizować mogą swoje cele. Potwierdzając wspólny interes pracowniczosci umysłowego i robotnika, Kongres zapewnia bratnie centralę robotniczego ruchu zawodowego o twardej współpracy, celem uzyskania dla mas pracujących w Polsce należnego im stanowiska.

Ponadto uchwalono rezolucje organizacyjne w sprawie akcji prasowo-propagandowej, a także osobną rezolucję, zalecającą C. K. P. przeprowadzenie zmian regulaminu, celem ustalenia wytycznych dla ujęcia działalności terenowych komisji porozumiewawczych we właściwe ramy organizacyjne, oraz za lecającą przekształcenie Centr. Komisji Porozumiewawczej na organizację, opartą o statut.

W sprawie Związku Nauczycielstwa Polskiego odpowiednia rezolucja stwierdza, że Kongres przy

muje do wiadomości akcję C. K. P. w sprawie zawieszenia Związku Nauczycielstwa Polskiego i wyraża przekonanie, że zapowiedziany Zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego przywróci pełną swobodę, oraz normalne warunki dalszego rozwoju tej zasłużonej dla Państwa, oświaty i ruchu zawodowego organizacji.

W godzinach popołudniowych, po przedyskutowaniu i przyjęciu omawianych uchwał, a także uchwał w sprawie sytuacji pracowników państwowych, Kongres zamknął obrady.

Za parę dni

rozpoczynamy druk sensacyjnej książki

Antonio Ruiz Vilaplana

Adwokata, Prezesa — dziekana Kolegium Sekretarzy sądowych i sekretarza sądu śledczego w stolicy Hiszpanii nacjonalistycznej — Burgos, sekretarza — instruktora w Komisji szacunkowej jako też trybunału handlowego w Burgos

p.t. „Stwierdzam, że...“

Autor, raczej sympatyk „Falangi” hiszpańskiej, pełnił funkcje sekretarza sądu po przewrocie i przysięgał się zbliska kierownikom powstania. Po roku pobytu w stolicy powstańców, uciekł do Paryża, gdzie ogłosił swe pamiętniki. Zawierają one barwny opis środowiska powstańców, wodzów „Hiszpanii nacjonalistycznej” oraz wypadków od chwili przewrotu. Pamiętniki Vilaplana uświatwiają rozumienie istoty walk, jakie toczą się obecnie na półwyspie Pirenejskim; stanowią wstrząsający dokument.

Książka ukazała się w przekładzie francuskim i angielskim.

Zabarykadowanie toru i atak na policję

zarzucał prokurator chłopom z Muniny

Sąd Okręgowy w Przemyślu na sesji wyjazdowej w Jarosławiu dn. 14 b. m. rozpatrywał sprawę włószan: Karola Żołnierza, Rudolfa Pszenicki, Leona Piątka, Jana Bąka, Ignacego Nerke, Władysława Bieleckiego i Antoniego Koniuszego, oskarżonych o udział w zajściach w czasie strajku chłopskiego w Muninie. Przypominamy, że w czasie strajku chłopskiego w Muninie było 7 zabitych i kilkunastu ciężko rannych.

Akt oskarżenia twierdził, że chłopci zatarasowali odcinek kolejowy pod Muniną, że oddział policyjny wzywał do rozejścia się i gdy to nie odniosło skutku, oddział policyjny, rozsypany w tyralierę, przystąpił do rozpraszania tłumów, a wtedy chłopci, podnieceni przez przewodców, z okrzykiem „Hurra na policję!”, zaatakowali oddział policji kamieniami.

Na rozprawie, jako główny świadek oskarżenia, wystąpił Jan Roman z Rokietnicy. W krzywym ogniu pytań obrońców wykazano świadkowi temu szereg rażących sprzeczności w jego zeznaniach. Nadto zeznania tego świadka sta

ENDECKI „FOLKSFRONT“.

Zdaniem endeckiego „Dziennika Narodowego” Kongres pracowników, który przez dwa ubiegłe dni obradował w Warszawie, odbywał się „pod sztandarem folksfrontu”. Na Kongresie, jak wiadomo, byli obecni: premier Sławoj-Składkowski i min. Kościelkowski; p. premier przywitał Kongres imieniem Rządu.

„Folksfront” — to formacja z udziałem komunistów. Endecy pomawiają tedy Rząd o sprzyjanie komunizmowi.

Albo ci endecy nie rozumieją, co piszą, albo już wszystko im jedno, nie mają nic do stracenia.

ENDECY A WIZYTA NA ZAMKU

Z powodu wizyty Klubu Demokratycznego na Zamku, tenże „Dziennik Narodowy” występuje przeciw żądaniu 5-przymiotnikowej ordynacji wyborczej, poczym pisze:

„Pisaliśmy już, z okazji pobytu socjalistów na Zamku i powtarzamy to dziś, że zarówno socjalistyczna, jak i demokratyczna lewica nie przedstawia dziś właściwej opinii kraju i że zamiary pewnych kół poszukiwania równowagi politycznej w oparciu o te sfery nie mogą dać pozytywnych wyników”. Jeżeli tak jest, to czemu „Dziennik” jest przeciwny demokratycznym wyborom i ironizuje na ten temat? Jeżeli endecy się boją wyborów, to widocznie nie są znawcą tak pewni „właściwej opinii kraju”.

MIN BECK A OPINIA PUBLICZNA

W swych przemówieniach sejmowych min. Beck apelował do polskiej opinii publicznej o pomoc i współdziałanie.

„Gazeta Polska” oczywiście całkownie popiera ten apel i w długich wywodach kruszy kopie o samodzielną polską opinię publiczną, której wyrazem ma być akurat OZN.

Nie wdając się w polemikę z tymi bałamutnymi rozważaniami, stwierdzamy jedno: społeczeństwo może udzielać pomocy i współdziałać z pracą ministra, jeżeli jest należycie informowane o jego pracach i ma możność wyrażania swego poglądu na tę pracę i na poszczególne jej prace posunięcia. Żaden z tych warunków — jeżeli chodzi o politykę min. Becka — nie jest przestrzegany. Wywody „Gaz. Polskiej” padają tedy w próżnię.

W OBRONIE GEN. ŻELIGOWSKIEGO.

W „Słowie” wileńskim pisze p. Cat:

„Zdawaćby się mogło, że po tak szczerym i gorącym zapewnieniu ze strony gen. Żeligowskiego, zdobywcy Wilna, odznaczono go II klasą „Virtuti Militari”, wszelkie podejrzenia i posądzenia odpaść muszą i panowie z komisji wojskowej o tyle niżsi od generała i stopniem wojskowym, i zasługami wycofają się z dawania mu nauk.

Tymbardziej, że według nowego regulaminu, uchwalonego przez tychże posłów, nie można wypowiedzieć votum nieufności prezesowi komisji.

Ale widać pp. posłowie tak samo lekkomyślnie ustosunkowują się do regulaminu sejmowego, jak lekkomyślnie usuwali się od dyskusji na tematy konstytucyjne”.

Zupełnie słusznie. Posłowie obecnego Sejmu uchwalili regulamin, przeciw któremu sami się teraz buntują. Posłowie anarchizują swój własny Sejm!

„GRANICA WIEKU“.

„Express Poranny” ma rację, gdy zwalcza beznamiętny zwyczaj „emerytowania” ludzi, mających aż 40 lat:

„Według przepisów biurokratycznych, mężczyzna 40-letni jest już poza granicą wieku, w którym może rozpocząć pracę. Może dostać pozwolenie na sprzedaż jabłek z wózka lub baloników na chodniku, ale do pracy w instytucjach państwowych dopuszczony nie będzie, bo „przekroczył granicę wieku”.

„Gdyby poglądy biurokratyczne na granice wieku” przyjęły się we wszystkich dziedzinach naszego życia, stalibyśmy się krajem próżnujących nędzarzy”.

Ale, jeśli się nie mylimy, to te przepisy biurokratyczne i te poglądy biurokratyczne mają za matkę — zdekomponowaną „sanację”.

DOBRA ODPRAWA.

„Kurier Polski” daje dobrą odprawę Ozonowemu „Kurierowi Porannemu”:

„Nie może się nadziwić „Kurier Poranny”, że między naszym piśmie i socjalistycznym „Robotnikiem” zachodzi od czasu do czasu zgodność ocen. Zdumienie „Kuriera” graniczy z przypuszczeniem, że oto stajemy się piądem niemal czerwonym”.

Sądźmy, że bliższym rozpatrzeniem tej supozycji, ubranej we właściwą „Kurierowi” formę, nie potrzebujemy zabierać czasu Czytelnikom, którzy, znając nasze zasady, oceniają, że między poglądem na świat prywatno-kapitalistycznym a socjalistycznym zachodzą bądź co bądź „pewne” różnice.

Nie ma to jednak nic wspólnego z przyznaniem racji przeciwnikowi wówczas, gdy rację tę ma on za sobą. Wydaje nam się nawet, że pismo, które na to się zdobywa dając tym dowód prawdziwej niezależności, określoności i uczciwości poglądów. Tylko człowiek bardzo słaby i niesubtylny nie przyzna racji swemu przeciwnikowi. I tylko skrajny doktryner i demagog staje na stanowisku, że przeciwnik nie łączy się nie może; że przeciwnik to to samo, co wróg”.

B.

Na 2 lata więzienia

Przed Sądem Okręgowym w Przemyślu na sesji wyjazdowej w Jarosławiu sądownie sprawę J. Siciarza, prezesa Str. Ludowego z Rudolowic, Fr. Czarnieckiego, studenta W. S. H. L. we Lwowie, oskarżonych, że w dn. 21.VIII ub. r. w Pawłowskiu, wzywając tłum, by w razie wkroczenia policji do wsi i rozpraszania tłumów zasypywano policjantów oczym piaskiem, publicznie nawoływali do popełnienia przestępstwa z art. 129 § 1 k.

W motywach wyroku Sąd podkreślił, że nie daje wiary świadkom odwodowym, i opierając się na zeznaniach świadków oskarżenia, zasądził oskarżonych na karę więzienia po 2 lata. Oskarżeni od wyroku zapowiedzieli apalecję. Bronili adw. Jedliński i adw. Grossfeld.

Od administracji

Wysyłkę premii dla naszych prenumeratorów, którzy opłacili należność z góry, rozpoczniemy od 21 b. m.

Propaganda niemiecko-japońska w Paryżu

W Paryżu wychodzi trzy razy w miesiącu biuletyn informacyjny „Asia Press Service”, służący propagandzie ścisłej współpracy „Trzeciej” Rzeszy z Japonią. Na czele tej placówki stoi znany pu-

blicysta narodowo-socjalistyczny, dr. Alfred Thein. Placówka ta uchodzi za inspirowaną przez niemieckie ministerium propagandy.

Włoska propaganda w Ameryce

Po rozwiązaniu „Faszystowskiej Ligi Ameryki”, koncentrującej przeszło 300,000 „synów Włoch” w r. 1929, po słynnym ataku na tę organizację senatora Boraha, propaganda faszystowska na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. przybrała inne formy. Powstają kółka t. zw. „Circoli”, któ-

rych członkowie prowadzą ćwiczenia wojskowe. Propaganda prasowa jest urabiana przez naczelny organ „Il Grido della Stirpe”. Radio również zostało wciągnięte w orbitę wpływów faszystowskich. Pracą na terenie uniwersytetów kieruje „Casa Italiana” uniwersytetu kolumbijskiego.

Miasto, które ma 40 proc. bezrobotnych

O tej Gdyni nie wiele się mówi

Według przeprowadzonych badań nad szacunkiem dochodu społecznego mieszkańców Gdyni, wynosi on rocznie w przybliżeniu około 65 milionów zł. Uwzględniając jednak około 40% mieszkańców bezrobotnych (!), którzy w dochodach tych nie uczestniczą — Gdynia ustępuje innym miastom pod względem dochodu społecznego.

go. Najwyższy dochód społeczny posiada Warszawa, Górny Śląsk, oraz dzielnice zachodnie.

Pomimo wielkich obrotów pieniężnych, Gdynia jest ośrodkiem stosunkowo niskiej dochodowości społecznej, ustępując pod tym względem znacznie mniejszym ośrodkom w innych dzielnicach kraju.

DZIAŁ LEKARSKI

Lecznice Elekoralna 32 Jasna 20

WENERYCZNE SKÓRNE, PŁCIOWE

Od 9 r. do 9 wiecz. Niedziela do 1 pp.

Pokwitowania

NA FUNDUSZ STYPENDIALNY PROF. ST. CZARNOWSKIEGO.

Wycech C. — Chojnice Zł. 10. Stanisław Bukowiecki Zł. 20. Maria Balsingierowa Zł. 5.

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Handlowcy i Fryzjerzy ze Lwo-

Generał amerykański przed sądem

Przed sądem wojskowym w Quantico w Stanach Zjednoczonych Am. Półn. stanął szef administracji amerykańskiej marynarki wojennej, generał brygady Harold C. Reisinger, pod zarzutem zaliczenia na swoją korzyść za wysokich diet służbowych. Wysokość

nadużyć nie została definitywnie ustalona. Generał Reisinger pracował od roku 1926 w Centralnej Rachubie, której szefem został w r. 1935. Proces został przerwany z powodu złego stanu zdrowia generała.

Wszechpolski kongres... muzulmański

Dn. 31 stycznia ma odbyć się w Wilnie wszechpolski kongres muzulmański. W kongresie wezmą udział delegaci ze wszystkich ośrodków tatarskich w Polsce. Każdy z ośrodków wydeleguje po dwie osoby — jedną duchowną i jedną świecką. Według przewidy-

wań, kongres zgromadzi około 50 osób.

Kongres, będący najwyższą instancją ustawodawczą w sprawach religii muzulmańskiej, jest jednocześnie terenem miarodajnych decyzji w dziedzinie życia społecznego świata muzulmańskiego w Polsce.

Polityka a związki zawodowe

„Gazeta Polska” utyskuje na „upolitycznienie” związków pracowniczych, zarzucając im chęć „uprawiania polityki”.

Jestem przekonany, że w tym wypadku — podobnie zresztą, jak w bardzo wielu innych — ludzie umknęliby nieporozumieniu i nie stawiliby bezsensownych zarzutów, gdyby przed tym chciały zadać sobie trud uświadomienia i zanalizowania znaczenia pojęć, którymi operują.

Na blisko 500 wierszach druku „Gazeta Polska” rozprawia się ze stanowiskiem związków pracowniczych i chce je zmiękczyć oburzeniem i krzykiem, — ale ani jednym słowem nie wspomina, co właściwie rozumie pod „uprawianiem polityki” — i dlaczego uważa za złe i karygodne, gdy robią to związki zawodowe.

Sądzę, że nie byłoby potrzeby i trudu napisania 500 wierszowego artykułu — i wszystkie zarzuty, obawy, zastrzeżenia i emfaticzne rozkazy „wara” rozwiałyby się w puch, gdyby tylko autor chciał je poddać logicznej analizie i odpowiedział na dwa powyższe pytania, — a następnie porównał swoje wywody z praktyką, stosowaną w tej mierze w organizacji, której reprezentację właśnie ostatnio objęła „Gazeta Polska”.

„Upolitycznienie” i politykowanie to zajmowanie się polityką, — a polityka — to zajmowanie się sprawami Państwa. Tak rozumiano to przez blisko 2½ tysiąca lat, począwszy od Platona — i tak rozumie to język polski, począwszy od Modrzewskiego i Orzechowskiego.

Dlatego — jakże można dziś, kiedy „Państwo stało się najwyższym dobrem wszystkich” i kiedy Konstytucja polska uważa zajmowanie się jego sprawami za nakaz, którego wykonanie stwarza jedyny przywilej — traktować jako złe, że jakaś grupa zajmuje się sprawami Państwa — chociażby nawet jej bezpośrednie cele były inne — i chce porozumienia się co do zgodnego stanowiska w tych kwestiach ludzi, którzy poza tym... trudnią się wyrzynaniem zębów czy nauczaniem dzieci?

Dlaczego ci wszyscy buchalterzy, urzędnicy prywatni, biuraliści, nauczyciele, dentyści, mają popełniać przestępstwo, gdy chcą zajmować się wspólnie sprawami obrony kraju, lub dyskutować o stosunku do innych państw; — dlaczego ma być złe, gdy ci właśnie pracownicy troszczą się o „podnoszenie wzwym” moralnego i materialnego poziomu społeczeństwa, o kwestie oświaty, zatrudnienia, reformy rolnej, o budżet, dochody i rozchody Państwa, o przepisy dewizowe, bezpieczeństwo, przestępczość,

wymiar sprawiedliwości i swobodę wypowiedzenia swych myśli i sądów?

Chciałbym zobaczyć choćby jeden jedyny logiczny argument, dlaczego ma być złe, gdy robią to obywatele, którzy skupili się w swych związkach pracowniczych — kiedy pozwalają im na to i w pewnych warunkach nawet wyraźnie nakazują ustawy! A poza tym i państwo nowoczesne, które musiało wkroczyć w dziedzinę regulowania spraw pracowniczych, dotknęło dziś bezpośrednio interesów pracowników i robotników, zmuszając w ten sposób do zajmowania się „polityką” nawet i tych z pośród nich, którzy dotąd odnosili się do niej obojętnie.

Jakim prawem przywłaszcza sobie dziś „Gazeta Polska” tytuł do krzyczenia „wara” wobec związków pracowniczych, gdy chcą zajmować się sprawami politycznymi — kiedy obecna ordynacja wyborcza wprost narzuca związkom pewnego rodzaju obowiązek brania udziału w akcji politycznej na „zgro madzeniach wyborczych”?

Z jakim celem może wołać „wara” „Gazeta Polska”, gdy równocześnie „Ozon”, którego ona jest organem, chce skupiać wszystkie związki zawodowe —

robotnicze i pracownicze — i wzywa wszystkich od akuserek i dentystów począwszy, po przez tak zw. „związki” p. Malinowskiego aż do lewiatanów — i dentystów przemysłowych, aby gromadzili się wokół jego programu, który jest bezsprzecznie programem politycznym — i obok problemu obrony Państwa, zajmuje się i reformą rolną i oświatą i bezrobociem, a przed paru miesiącami przelotnie wysunął także kwestię ordynacji wyborczej, — tę właśnie, którą „Gazeta Polska” uważa za niedopuszczalny temat zainteresowań dla związków zawodowych.

Panowie z „Gazety Polskiej” popełniają błąd logiczny: im chodzi nie o prowadzenie czy nie prowadzenie polityki przez związki zawodowe — im chodzi o prowadzenie specjalnej polityki. Dla nich polityka jest zła, kiedy zwraca się przeciwko nim, a dobra, gdy ich popiera. Zwykła prymitywna, murzyńska logika. Pewnie, że można tak czuć — i myśleć również, zależnie od stopnia rozwoju moralności — ale nawet i w takim razie trzeba mieć odwagę powiedzieć to otwarcie i jasno.

Z. ŻULAWSKI

Jak nakręcano film o obronie Madrytu!

Joris Ivens, znany filmowiec holenderski, zatrudniony w Hollywood, jeszcze do niedawna pracował spokojnie w swoim studio, przygotowując film według scenariusza Johna Dos Passosa. W styczniu roku ubiegłego opuścił jednak swoją placówkę i uzbrojony w aparat, w towarzystwie swego współpracownika, Johna Ferno, ruszył do Hiszpanii, aby filmować rozgrywane się tam wypadki. Wyprawa sfinansowana została przez amerykańskie organizacje „pomocy dla republikańskiej Hiszpanii”.

„Wyruszając z Ameryki miałem nakreślony plan scenariusza, mającego odtwarzać wypadki, które zasłyły w Hiszpanii od lutego roku ubiegłego” — powiada Ivens. — Przybywszy jednak na miejsce zrozumiałem, że obecnie w chwili, gdy Niemiec i włoskie samoloty bombardują miasta hiszpańskie, nie pora jest na sięganie wstecz, lecz należy filmować wydarzenia bieżące.

Sfilmowawszy zatem naprzód przebieg zgromadzenia Kortezów w Walencji, a potem tragiczną ewakuację działaczy z oblężonego Madrytu, udał się Ivens do samego miasta:

— Chodziło mi o przedstawienie nie tylko samej obrony, ale

także nastrojów ogółu, jakie jej towarzyszą. Usiłowałem odtworzyć uderzającą na każdym froncie stałą i harmonijną współpracę kierowników akcji wojennej i t. zw. „komisarzy politycznych”, heroizm żołnierzy, a jednocześnie niezrównaną postawę moralną ludności cywilnej. Obserwując kobiety madryckie, które bez śladu zniecierpliwienia godzinami wystają w ogonkach, wyczekując na skąpe prowianty, widziałem, że natchnione są tym samym duchem, reprezentują tę samą mentalność, co ich mężowie znajdujący się o 3 kilometry od nich, w okopach.

Obok scen wstrząsających, ilustrujących całą okropność wojny hiszpańskiej, Ivens utrwał też na taśmie obraz codziennego życia madryckiego: odpoczynek, posiłek, nawet uśmiech i piosenki, mimo ustawicznej grozy śmierci.

Spora miejsca w swym filmie poświęcił Ivens na przedstawienie akcji ewakuacyjnej, która uderzyła go sprężystością swej organizacji.

— Wszystko odbywało się niebawale składowo i spokojnie. Młodzi artyści skrupulatnie dozorowali wynoszenie cennych dzieł sztuki z pałacu księcia d'Alba,

Tekst decyzji

Międzynarodówka zawodowa i związki sowieckie

Podaliśmy w niedzielę depesze P. A. T., donoszącą o tym, że kierownictwo Międzynarodówki Zawodowej odrzuciło warunki, które zgłosiły Związki sowieckie w sprawie ich ewentualnego przystąpienia do Międzynarodówki. Dziś zamieszczamy tekst dostawny decyzji. Red.

Biurowi Międzynarodówki Zawodowej po wysłuchaniu i po przedyskutowaniu sprawozdania delegacji, wysłanej do Moskwy w wykonaniu uchwały Międzynarodowego Kongresu Zawodowego w Londynie z r. 1936 — stwierdzając, że zamiast znaleźć się w obliczu zwykłej próby o przyjęcie ze strony Rady Generalnej związków rosyjskich (sowieckich), co przyniosłoby ze sobą niezbędne zlago-

dzenie stosunków, znalazło się w obliczu

SZEREGU WARUNKÓW mających być przez Międzynarodówkę Zawodową wykonanymi przedtem, nim próba o przyjęcie w formie właściwej byłaby EWENTUALNIE przedłożona Międzynarodówce Zawodowej,

UZNAJE ZA RZECZ NIEMOŻLIWĄ przyjęcie tych warunków.

Biurowi postanawia przesłać niezwłocznie wszystkim organizacjom, zjednoczonym w Międzyna-

rodówce, wszelkie materiały, dotyczące danej sprawy, w celu poinformowania ich przed zebraniem Rady Generalnej Międzynarodówki w Oslo;

prosi organizację zjednoczoną, by zechciała zaznaczyć Międzynarodówkę Zawodową ze swymi poglądami na sprawę, gdyby takie było ich życzenie;

podkreśla, że ewentualne odpowiedzi powinny być przesłane tak, by mogły być rozpatrywane na posiedzeniu Biura w dn. 16 i 17. marca.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. PABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

Ostry zatarg pomiędzy Goeringiem i Goebbelsem

Tajemnicą publiczną jest w Niemczech, iż pomiędzy ministrem Propagandy, Goebbelsem, a premierem pruskim Goeringiem zachodzą bardzo ostre starcia i kto wie, czy minister Goebbels byłby pewny życia, gdyby nie osobiste przywiązanie Hitlera do swego dawnego kamrata.

Goering, będący kierownikiem planu czteroletniego, czyni Goebbelsowi bardzo poważne zarzuty, iż w okresie ciężkiej sytuacji gospodarczej Niemiec wydaje rocznie do 20 milionów funtów ang. na cele propagandy hitlerowskiej.

Ten punkt widzenia Goeringa podziela w całości komendant SS, i szef „Gestapo” Himler, który

zebrał bardzo obfity materiał dowodowy, wykazujący, iż działalność ministerium Propagandy nie tylko nie przynosi korzyści, lecz jest wręcz szkodliwą dla Rzeszy.

Ostatnio do akcji przeciw Goebbelsowi przyłączyło się także niemieckie M. S. Z.

KOMUNIKAT WYDAWNICZY

SEKRETARIAT GENERALNY C. K. W. P. S. posiada na składzie następujące wydawnictwa:

- „MŁODZIEŻ POD OBUCEM BEZROBOCIA”
Cena 5 gr. (za 100 egz. — 3 zł.)
- „PROGRAM I STATUT ORGANIZACYJNY”
Cena 15 gr. (za 100 egz. — 10 zł.)
- „PROGRAM P. P. S.” — uchwalony na XXIV Kongresie w Radomiu dnia 2 lutego 1937 r.
Cena 10 gr. (za 100 egz. — 5 zł.)
- „JUTRO MŁODZIEŻY”
Cena 5 gr. (za 100 egz. — 4 zł.)
- „SPRAWNOŚĆ CIAŁA I UMYŚLU”
Cena 25 gr. (za 50 egz. — 10 zł.)

Ostatnio wyszła z druku broszura BENEDYKTA ELMERA p. t.

„KU CZEMU IDZIE POLSKA”

(Złudzenia polityki zagranicznej)
32 str. cena — 30 gr. Przy zamówieniach broszury B. Elmera ponad 50 egz. udziela się 20% rabatu.

Zamówienia na powyższe wydawnictwa należy nadsyłać wraz z gotówką na adres Sekretariatu Generalnego C. K. W. P. S. ul. Warecka 7, lub za pośrednictwem P. K. O. Nr. 3.174.

Nowe książki

Marja Dąbrowska. Moja odpowiedź. Refleksje nad polemiką z „Rozdrożem”. Warszawa, J. Morikowicz, 1938; str. 112.

„Rozdroże” Marii Dąbrowskiej — pełne umiaru i spokoju zarówno w argumentacji jak we wnioskowaniu — wywołało przecieży gwałtowny atak „koncentryczny” wszystkich odtamów reakcji polskiej. Zawrzało i zaszumiło w szlacheckich okopach św. Trójcy, ruszono w bój kupa i w pojedynkę, szkoda tylko, że w napastniczym ferworze pogubiły się względy rozsądku i rzeczowości, stępując miejscami inwektywom, oszczerstwom i demagogii osobliwego stempla. W „Mojej Odpowiedzi” rozprawia się Dąbrowska z argumentami i zarzutami przeciwników, tych przedewszystkiem, którzy w wystąpieniach swoich ze chcieli okazać choć minimum dobrej woli i polemicznej uczciwości. Co się tyczy oszczerstw i kłamstw, te — oczywiście — zasługują na wzięcie, nie na dyskusję. Spokojnie i taktownie, ale z siłą jaką

daje poczucie słuszności i wewnętrznej prawdy, broni Dąbrowska swego stanowiska, odparając skutecznie zarzuty braku kwalifikacji publicystycznych, tendencyjności, doktrynerstwa, idealizowania chłopca i t. d. i t. d.

M. in. atakowano autorkę „Rozdroża” za rzekome „sianie nędzy w narodzie”, w momencie, gdy z pewnych sfer rozległy się głosy nawołujące do „konsolidacji”. O tej „konsolidacji” czytamy w „Odpowiedzi” następujące niezmiernie trafne uwagi: „Nie jest harmonią zgoda, oparta na zatajaniu bolączek społecznych, na strusim chowaniu głowy w piasek. Zgoda, która boi się prawdy, lub kładzie fundamenty na jej ruinach, nie zgoda jest i nie kompromisem nawet, ale sztuczna wymuszona konwencja, która żadnej próby życia nigdy nie wytrzyma... Zgody nie uzyskuje się również za pomocą kosztownych zjazdów, okólników, o. rędzi, komend i depesz hołdowniczych.

Ani przez kneblowanie ust

mówiących prawdę i zawiązywanie oczu „widzących prawdziwy układ rzeczy...”

W zakończeniu „Odpowiedzi”, Dąbrowska rzuca piękne wyznanie pod adresem tych, którzy rozdali jej „przyjacielsko” dać spokój publicystyce i sprawom społecznym, a zając się wyłącznie literaturą piękną: „Powiedzieć, że lepiej ojczyźnie usłużyć, pisząc utwory artystyczne? Być może. Lecz ja wychowałam się od dziecka w nakazach innej służby i nie umiem napawać się artystycznym widzeniem świata, gdy drzę o Polskę...” (podkr. sprawozd.)

Napisanie „Mojej Odpowiedzi” było, niewątpliwie, koniecznością osobistą dla autorki „Rozdroża”, było zrozumiałą reakcją na huraganowy ogień wsteczności i obrobów feudalnej przynależności, było też okazją do stwierdzenia, że Dąbrowska „nie wycofuje się z niczego co w „Rozdrożu” powiedziała, ale przeciwnie, umacnia się w dotychczasowej postawie wobec poruszonych tam zagadnień”. Lecz ołbrzymia większość ludzi w Polsce i bez tej „Odpowiedzi” zdaje sobie przecież sprawę, że jeśli

chodzi o kwestię chłopską i sposobu jej rozwiązania — rację zupełną ma Dąbrowska, a nie jej opowieści.

Jesteśmy w Warszawie. Przewodnik literacki po stolicy. Praca zbiorowa. Staraniem Zw. Zaw. Literatów Polskich. Warszawa, 1938 str. 304.

Przewodnik literacki, wydany przez Zw. Zaw. Literatów Polskich, nie jest, oczywiście, jakimś marnym i nudnym wydawnictwem turystycznym, w którym całą treść stanowią wykazy placów i ulic, spisy muzeów i kościołów, informacje o liniach tramwajowych, miejscach rozrywek i t. p. W tym „Przewodniku” sprawa potraktowana została zupełnie inaczej, lepiej i ciekawiej. Trzydzieści kilka artykułów, felietonów i reportaży opisuje niemal wszystko, co o stolicy polskiej napisać można: jej przeszłość, legendarną i historyczną, życie dzisiejsze, rozwój kulturalny i artystyczny, teatry i kina, sporty i wyścigi konne. Wśród autorów tych prac nie brak pisarzy znanych i zasłużonych w literaturze polskiej, a kilkunastu najlepszych

grafików ozdobiło karty „Przewodnika” ilustracjami i rysunkami o poważnej wartości artystycznej.

Są jednak w tym godnym uwagi wydawnictwie pewne luki i przeoczenia. Tak np. pominięte zostały tematy związane z życiem proletariatu Warszawy, z jego działalnością niepodległościową i rewolucyjną za czasów caratu, nie opracowano też okresu okupacji niemieckiej, obfitującego w doniosłe wydarzenia i przemiany dla Warszawy.

Autorom — jak piszą wydawcy — pozostawiono wolną rękę w ujęciu tematów, w naświetlaniu zjawisk i faktów. Ożywia to i urozmaica treść „Przewodnika”, ale merytorycznie budzi nieraz pewne zastrzeżenia. W artykule o „Życiu literackim Warszawy czytamy np. opinie, że literatura obecnie „stała się sprawą małej wagi i berło przez wodniactwo narodowe czy społecznego zamienia z lekkim sercem na różnokolorowe baloniki, obnoszone dla uciechy gawiedzi ulicznej; treścią dzisiejszego życia literackiego stają się coraz bardziej plotki...” Być może, że ta przykra charakterystyka ma wa-

lor słuszności w odniesieniu do pewnej części literatury polskiej. Nie wolno przecież stosować tego do tej innej części literatury naszej, do tych mianowicie jej przedstawieli, którzy pragną dobrej sprawie służyć, walczyć i zwyciężać, a nie — bawić, byszczuć i zbierać koniunkturalne miody.

Julian Tuwim. Lokomotywa, Rzepka, Ptasia Radio. Ilustrował: Levitt i Him. Warszawa, J. Przeworski, 1938; str. 50.

Poeta i dziecko — to istoty sobie bardzo bliskie: bezpośrednio odczuwają, chłonnością percepcji zmysłowej, bogactwem wyobraźni, lotnością niczem niekropo wanej fantazji. Prawdziwy poeta unie trafić do świadomości i serca dziecka, umie wywołać w nim właściwe reakcje. I dlatego właśnie te trzy prześliczne bajeczki Tuwima będą miały mnóstwo zachwyconych i wdzięcznych małych czytelników. Ilustracje Levitta i Hima są arcydziełem w swoim rodzaju i prawdziwym artystycznym uzupełnieniem tekstu książki. Książki, którą i dorosły może się delectować długo.

Bolesław Dudziński.

W sprawie gospodarki leśnej

O uregulowanie stosunków pracy

Polska jest krajem dużo słabiej zalesionym od niejednego z sąsiednich państw Europy zachodniej. Pod względem lesistości kraj nasz zajmuje 9-te miejsce, posiadając zaledwie 22% zalesienia całego terenu, gdy tymczasem przemysłowe Niemcy posiadają 27% lasów. Powodem tak niskiego stanu zalesienia naszego kraju była wojna, która poczyniła kolosalne spustoszenia, a także rabunkowa gospodarka leśna, powodowana z jednej strony głodem ziemi, z drugiej chęcią zysku posiadaczy leśnych. Znaczący należy, iż znaczna część naszych lasów, bo aż 62% ogólnej ilości, znajduje się w rękach posiadaczy prywatnych.

Wpływ wojny na dewastację gospodarki leśnej nie wymaga bliższego omówienia.

Na ziemiach polskich podczas wojny najsilniej ucierpiał lasy wojew. białostockiego, Kresów Wschodnich i Wileńszczyzny, które to tereny okupanci najbardziej trzebili, wywołując drzewo z kraju.

Ważnym także powodem zmniejszenia się naszego stanu drzewnego jest całkowita nędza, wynikająca z średniowiecznych sposobów prowadzenia gospodarki rolnej w Polsce. Karłowate gospodarstwa „spragnione ziemi, nie mogą się przyczynić do rozrostu obszarów leśnych, rentujących się po zbyt długim czasie, tym bardziej, że ziemię, leżącą nieraz ugorom po wielkich latyfundiach, nie zostają rozdzielone między chłopów, ani zalesione. Poza tym obszary, potrzebujące ciągle pieniędzy, prowadzą rabunkową gospodarkę leśną bez żadnej myśli na przyszłość. Dużo lepiej, choć także nie zupełnie dobrze, przedstawia się sprawa gospodarki leśnej w Lasach Państwowych, ale one obejmują 1/3 pokrycia leśnego Polski.

Lasy Państwowe, prowadząc bardziej racjonalną gospodarkę przemysłową, stanowią poważną konkurencję dla prywatnego przemysłu drzewnego.

Przemysłowcy prywatni po przez Izby Przemysłowo-Handlowe i

prasę biją na alarm z powodu rzekomego gnębienia prywatnego kupca i przemysłowca, co w ich mniemaniu zmusza do zmniejszenia kosztów produkcji, pod czym rozumieją pogarszanie warunków pracy i płacy.

W przemyśle drzewnym i gospodarstwach leśnych zatrudnionych jest przeszło 360 tysięcy robotników, z czego połowa pracuje w Lasach Państwowych. Przemysłowy stopień urządzeń technicznych, niespotykana niskość zarobków, oraz brak jakiegokolwiek higieny i podstawowych zasad bezpieczeństwa, zagrażają w każdej chwili zdrowiu i życiu robotników. Nic więc dziwnego, że w takich warunkach przemysł drzewny ma jeden z najwyższych odsetków wypadków śmiertelnych.

Jedynym wyjściem z grożącej nam katastrofy byłaby: scentralizowana, przemysłowa, planowa polityka leśna i drzewna.

Upaństwowienie lasów i całego drzewnictwa uchroniłoby nasze narodowe bogactwo leśne. Obecna rabunkowa gospodarka uderza w podstawy bytu rzesz robotniczych, związanych z lasem i przemysłem drzewnym, uderza w interes społeczny. Brak bowiem drzewa w kraju odbija się niewątpliwie na przemyśle górniczym, budowlanym, od których zależy byt szerokich warstw ludności. Nie poprawia tego stanu krótkowzroczne, obojętne jedynie na zysk, indywidualne gospodarki prywatnych kapitalistów, dbających tylko o własną kieszeń.

O uzdrowienie stosunków w przemyśle drzewnym nie będzie troszczył się kapitał zagraniczny. O tym musi pamiętać państwo. Przedsiębiorstwa państwowe i gospodarstwa leśne, podlegające Racjonalnej Dyrekcji i Min. Roln. i Reform Rolnych, nie mogą w swoich poczynaniach wzorować i przystosowywać się do gospodarki kapitalistycznej. *Trzeba zdecydować się na głębsze reformy społeczne*

w tej dziedzinie i jednocześnie trzeba uregulować warunki robotników drzewnych i leśnych, czego oddawna domaga się Związek klasowy.

Związki zawodowe w obronie „Frontu Ludowego”

Unia związków zawodowych okręgu paryskiego wydała odezwę, głoszącą, iż organizacje zawodowe okręgu paryskiego, grupujące około 120 tys. osób, stoją wiernie przy „Frontie Ludowym”. Odezwą ostrzega „politików, zajmujących się rozwiązaniem przesilenia rządowego by zastosowali się do woli kraju, wyrażonej w głosowaniu powszechnym, które przyniosło zwycięstwo „Frontowi Ludowemu”. W końcu Unia związków zawodowych okręgu paryskiego przypomina, iż „podwaja wysiłki, celem uspokojenia opinii pracowników, zwłaszcza pracowników instytucji publicznych, którzy oczekują, że przyszedł rząd potwierdził uzyskane przez nich ostatnie podwyżki”.

Państwa północne uznają stan rzeczy w Abisynii

Państwa konwencji w Oslo, które od pewnego czasu z inicjatywą Holandii, omawiały między sobą, w drodze zwykłych kontaktów dyplomatycznych, uznanie de facto stanu rzeczy w Abisynii, do szły pomiędzy sobą do porozumienia i jedynie Norwegia w dalszym ciągu odmawia uznania de facto suwerenności Włoch w Abisynii. Holandia i Belgia stoją na stanowisku uznania de facto, a Dania, Szwecja i Finlandia skłonne są uczynić to samo. Ambasador belgijski w Londynie odwiedził prem. Chamberlaina, kierującego chwilowo sprawami polityki zagranicznej i powiadomił go o powyższej decyzji, podkreślając, że Belgia jako członek Rady Ligi Narodów, podaje swoją decyzję do wiadomości Ligi.

Skutki gwałtownego ocieplenia Powódź na Śląsku Niemieckim

Nagłe ocieplenie w różnych okolicach Niemiec pociągnęło za sobą poważne niebezpieczeństwo powodzi. Ulewne deszcze wraz z topniejącym śniegiem utworzyły ogromne masy wody, które koło Merseburga (Saksonia pruska) zerwały dwumetrowej szerokości tamę na rzece Gaisel. Gwałtowny napór wody udało się zatrzymać dopiero zatapiając 2000 worków z piaskiem.

Z Wrocławia donoszą, że groź

W Hiszpanii

Barcelona, (PAT). Ministerium obrony komunikuje, że na odcinku Barrio del Oerol - Madryt wojska rządowe podłożyły minę pod stanowiska powstańców, którzy stracili ponad 50 zabitych na skutek wybuchu. Korzystając z zamieszania, wywołanego przez wybuch, wojska rządowe niepokoją powstańców, którzy zażądali posiłków.

Wielkie zgromadzenie młodzieży socjalistycznej w Nowym Sączu

Na apel PPS, wzywający młodzież Nowego Sączu do przybycia na zgromadzenie antyfaszystowskie w dniu 2 stycznia b. r. do Domu Robotniczego, stawilo się ponad 400 osób.

Imieniem PPS. zagał zgromadzenie tow. Polowiec, podkreślając ważność odcinka młodzieżowego w ruchu robotniczym. Następnie powołał na przewodniczącego prezesa T. U. R. tow. Niemca, który z kolei omówił cel zgromadzenia, po czym udzielił głosu tow. Burównie. Prelegentka szeroko omówiła zagadnienia kulturalne, oświatowe, oraz zbrodnie faszystów. Następnie przemawiał tow. Polowiec, przedstawiając stanowisko PPS. w sprawie młodzieży, program Partii i możliwości wyjścia

z impasu gospodarki kapitalistycznej.

Z kolei przemawiali serdecznie: witali ob. ob. Józef Maciusek ze Stronictwa Ludowego i przez „Znicza” mgr. Wiatr, omawiając rolę ruchu ludowego i współpracę z ruchem socjalistycznym. Ostatni mówca tow. Niemiec przedstawił tragiczne położenie młodych w obecnym ustroju i przedstawił wizję nowej Polski, socjalistycznej, na którą nie możemy biernie wycekiwać, lecz musimy wraz ze starszym pokoleniem o nią walczyć.

Zebrani żywiołowo dawali wyraz solidarności z mówcami, nagradzając wszystkich oklaskami. Zgromadzenie pozostawiło wielkie wrażenie w Nowym Sączu.

Kronika lwowska

Tow. Jakób Kuta

W sobotę, 8 stycznia, umarł nagle przy pracy w warsztatach M. K. E. tow. Jakób Kuta. Wiadomość o jego niespodziewanej śmierci przejęła głębokim żalem nie tylko najbliższych współpracowników, ale i ogół robotników, którym szlachetny charakter zmarłego był powszechnie znany.

Tow. Kuta był jednym z najbardziej gorliwych i przywiązanych członków Związku Pracowników Komunalnych; był także karnym i zdyscyplinowanym członkiem P. P. S. W naszych wspomnieniach pozostanie zawsze jego postać, gdy w dniu 1 maja, czy na innych rocznicach, kroczył w pierwszych szeregach, najczęściej ze sztandarem OKZZ na ramieniu. Dużo pracy i wysiłku włożył dla idei zbudowania Domu Związkowego.

To też Związek uczcił jego zasługi, postanawiając urządzić pogrzeb zmarłego właśnie z tego domu, z którym życie tow. Kuty było

tak ściśle związane. Pogrzeb odbył się we wtorek 12 b. m. przy licznych udziałach zorganizowanych robotników. Z balkonu przemówił tow. Początek, na cmentarzu żegnając zmarłego tow. Buczman w imieniu Związku Zawodowego Prac. Komunalnych, tow. Nowakowski w imieniu OKZZ. i tow. Skalak w imieniu organizacji P. P. S.

ODCZYT MARI DĄBROWSKIEJ. Staraniem TUR. odbędzie się w poniedziałek 17 b. m., o godz. 7.30 wieczorem, w sali „Zółtej” Instytutu Technologicznego przy ul. Bourlarda 5, odczyt wybitnej literatki Marii Dąbrowskiej, autorki powieści „Noce i Dnie”, „Rozdroża” i innych.

Znakomita powieściopisarka może będzie na temat „Zawód literacki a służba społeczna”.

Bilety do nabycia w Sekretariacie TUR. przy ul. Bourlarda 5 w godz. od 5 — 7 wieczorem i w dzień odczytu przy kasie.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

ZAPASNICZTWO

SILA — SKRA 7:5.

W niedzielę wiecz. w Mysłowicach na Śląsku rozegrany został mecz zapasniczy dwóch robotniczych drużyn — warszawskiej Skry i Siły z Mysłowic.

Po bardzo zajętej walce, zwycięstwo odniósł gospodarz. Wynik poszczególnych walk przedstawia się następująco: Na pierwszym miejscu zawodnicy Siły.

W łoguciej: Jasiński kładzie na łopatkę w 2.27 min. Wojdę.

W piarkowej: Madeja wygrywa na pkt. z Szelkerem.

W lekkiej: Sitko remisuje z Wiciakiem.

W półśredniej: Andros wygrywa z Chrzanoskim na pkt.

W średniej: Stachoń ulega nieznacznie na pkt. Syrakkiemu.

W półciężkiej: Maliński (Skra) kładzie na łopatkę Ristera (S. M.).

Sędziował b. dobrze p. Meisel. Widzów 600 osób.

BOKS

POLSKA GROMI WŁOCHY 11:5 ZACHOWUJĄ PRYMAT W BOKSIE AMATORSKIM EUROPY

W niedzielę odbył się w Warszawie, w wypełnionym do ostatniego miejsca obryzmim gmachu cyrku, sensacyjny mecz bokserski pomiędzy Polską a jedną z najsilniejszych drużyn kontynentu — Włochami. Polacy odnieśli miążdzące zwycięstwo w stosunku 11:5. Sukces ten był zupełnie zasłużony, gdyż Polacy zdobyli się na najwyższy poziom, górując bezapelacyjnie i pod każdym względem nad przeciwnikiem.

Pierwsza walka, w wadze muszej, przyniosła od razu niespodziewanie w postaci remis Rothermal z Włochem Nardochia.

Drugą niespodziankę zanotowano w wadze koguciej podczas walki mistrza Europy Włocha Sergo z Koziołkiem. W pierwszej rundzie wydawało się widocznie, że mistrzem Europy jest raczej... Koziołek, Polak bowiem miał bezapelacyjną przewagę nad przeciwnikiem, nie dopuszczając go w ogóle do głosu. W drugim starciu Sergo znajdując już luki w gardzie Polaka i walkę częściowo wyrównuje, a w trzeciej rundzie „rozgrza” swego przeciwnika, który nie wytrzymał do końca tempa.

W wadze piórkowej Czortek bije zdecydowanie na punkty Włocha Montanari.

W wadze lekkiej Woźniakiewicz odnosi zdecydowane zwycięstwo nad Włochem Facchin'em.

W wadze półśredniej rozegrano jed-

ną z najpiękniejszych walk całego meczu. Przeciwnik Kołczyńskiego Włoch Pittori wykazał niemierną żywiołowość, niż Woźniakiewicz (owczywście w innym stylu) i od początku pierwszej rundy rzucał się odrazu do ataku. Polak nie spieszył się tym i ataki te odepierał tak skutecznie, że pod koniec meczu jedynie gong ratuje Pittori'ego przed nokautem.

W wadze średniej Chmielewski ma przez wszystkie trzy rundy znaczącą przewagę nad Włochem Binazzi, którego bije wysoko na punkty.

W wadze półciężkiej Szymura zwyciężyła zdecydowanie na punkty Włocha Terrazina.

Ostatnia walka, w wadze ciężkiej pomiędzy Węgrowskim i Włochem Lazzari nie przynosiła zasztyt ani nam ani włochom. Obaj zawodnicy walczyli bardzo słabo. Walka była zupełnie wyrównana, a zwycięstwo przyznano Lazzari'emu jedynie dlatego, iż Polak przypadkowo znalazł się przez moment na d-skach.

HOKEJ

POLSKY HOKEIŚCI PRZEGRYWAJĄ W ZURYCHU 1:3

W niedzielę Polska reprezentacja hokejowa rozegrała w Zurychu pierwsze spotkanie z cyklu walk przygotowawczych przed mistrzostwami świata. Przeciwnikiem zespołu polskiego był Zuercher Schlittschuhclub. Zwyciężyli szwajcarzy w stosunku 3:1 (1:0, 0:1, 2:0).

LEKKOATLETYKA

ZIMOWE PROPAGANDOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W WARSZAWIE

W niedzielę odbył się w Warszawie w hali Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego zimowe, propagandowe zawody lekkoatletyczne. Na tych zawodach Gierutto pobił rekord Polski w kuli (zimowy) wynikiem 15,37 mtr.

NARCIARSTWO

ORLEWICZ MISTRZEM AKADEMICKIM POLSKI

W sobotę i niedzielę odbył się w Lwowie 8-me międzynarodowe akademickie narciarskie mistrzostwa Polski. W sobotę odbył się bieg narciarski na 16 km. otwarty i do kombinacji. W sumie startowało 39 zawodników, a 55 zgłoszonych. Ukończyło 34. Zagranica była reprezentowana b. skromnie, bo tylko przez trzech zawodników (wbrew szumnym zapowiedziom).

W konkurencji ogólnej bieg wygrał Orlewicz (Wisł — Zakopane) w czasie 1:22:04.

W niedzielę konkurs skoków do kombinacji wygrał Orlewicz (Wisła — Zakopane), uzyskując tytuł akademickiego mistrza polski na rok 1938 w kombinacji klasycznej.

Zgromadzenie w Błaszczkach

Z powodu warunków lokalnych 15-tą rocznicę zamordowania pierwszego Prezydenta G. Narutowicza Błaszczki uczuły z 3 tygodniowym opóźnieniem.

Staraniem miejscowego Komitetu P. P. S. w dniu 6. I. 1938 r. o g. 1 p. p., w sali Tow. „Błaszczkowiek”, odbyło się Zgromadzenie publiczne przy udziale około 400 osób, pod przewodnictwem tow. Stefana Krzysztoforskiego. W prezydium zasiadali tow. Ilczuk i Urbański. Zgromadzenie odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” i zachowaniem 1 minutowej ciszy oddali hołd pamięci Pierwszego Prezydenta.

Na zgromadzeniu przemawiali tow. Kowalski, przewodniczący

OKR. PPS. Kalisz i tow. Ilczuk, sekretarz miejscowego Komitetu, którzy podkreślili wielkie zasługi, położone dla Polski demokratycznej przez zamordowanego Prezydenta oraz oraz szczegółowo omówili zdradziecką rolę t. zw. „narodowców”.

Dziś cała działalność nasza — twierdzili mówcy — jest prowadzona w trosce o utrzymanie Polski demokratycznej, o którą walczył i dla której zginął Prez. Narutowicz.

Zebrań gorącymi oklaskami i groźbami mówców, domagając się w uchwałonej rezolucji powrotu do demokratycznych form, a nade wszystko zmiany ordynacji wyborczej.

Z zimna i głodu...

Na moście Poniatowskiego w Warszawie targnęła się na życie wypijając kwasu solnego Zofia Grotnik, lat 17, bez zajęcia i bez stałego miejsca zamieszkania.

W mieszkaniu własnym przy ul. Złotej nr. 75 targnęła się na życie przecinając sobie żyły w przegubach i używając większą ilość sublimatu Zofia Urlich, lat 33, kwiaciarka. Przyczyną zamachu samobójczego był silny rozstrój spowodowany ciężkimi warunkami materialnymi. Mąż Urlichowej od dłuższego czasu nie mógł znaleźć żadnego zajęcia, a przed dwoma

tygodniami wyszedł z domu i dotąd nie wrócił. Kobieta pod wpływem depresji, w jaką popadła z powodu tych wypadków, postanowiła odebrać sobie życie.

Przed domem nr. 106 na ul. Marszałkowskiej wczoraj wieczorem przechodnie znaleźli Leokadię Wiśniewską, lat 24, służącą, bez zajęcia, zam. przy ul. Plockiej nr. 34, leżącą na chodniku bez przytomności. Wezwano natychmiast lekarza pogotowia ratunkowego, który udzielił jej pomocy i przewiózł do domu noclegowego dla kobiet.

Splonął skład opałowy

W nocy w składzie opałowym, należącym do Hermanowskiego, przy ul. Pańskiej nr. 116 w Warszawie wybuchł groźny pożar. Od rury idącej obok ścianki drewnianej zapaliła się ścianka, a następnie nagromadzony węgiel oraz drzewo. Cała szopa, w której mieścił się skład, w krótkim czasie stanęła w płomieniach.

Przerażeni sąsiedzi zaczęli wnosić swój dobytek na ulicę, gdyż ogień łatwo mógł się przerzucić na przyległe posesje. Natychmiast przybył na miejsce zaalarmowany IV oddział straży ogniowej, który po 1 1/2 godzinnej akcji ogień zlokalizował. Cały skład splonął.

Opowieści

drużyna telegraficznych

W NIEMCZECH
Gazety wiedeńskie donoszą o zamknięciu w Niemczech całego szeregu instytucji, jak: ewangelicka szkoła wyznaniowa w Monachium, dwa zakłady wychowawcze Salezjanek w Bawarii, słynne gimn. katolickie w Angsburgu i związek niemieckich ewangelickich nauczycieli na terenie całego kraju. Poza tym na mocy rozporządzenia delegata przestała być przedmiotem głównym w szkołach (ATE).

BURZA NAD ANGLIĄ
Burza nad Anglią trwa. Okręt poczynicy floty brytyjskiej „War Badahur” został zaskoczony przez nawałnicę w odległości około 500 km od Plymouth. Łodzie ratunkowe zostały przewrócone przez fale. Z Plymouth wyruszył na pomoc kontrtorpedowiec „Molven”. Na statku „Suffolk Coast” kapitan i pierwszy oficer zostali zmcyi przez fale z pokładu.

NA GRANICY FRANCUSKO-WŁOSKIEJ

Oddział włoski, złożony z 3 oficerów i 19 żołnierzy został zatrzymany koło miasteczka Saint Maurice w Sabaudii. Oficerowie wyjaśnili, że podczas patrolowania granicy zostali zaskoczeni przez burzę śnieżną i zblądzieli na terytorium francuskie. Do czasu otrzymania instrukcji, żołnierze włoscy zostali zatrzymani w koszarach w Saint Maurice.

SKARB W STARYM FOTELU
Majster tapicerski w Wiedniu, Majewski, otrzymawszy fotel klubowy do naprawy po zmarłym bogatym handlarzu rowerów, odkrył w nim cały majątek zmarłego w wysokości 650.000 szylingów. Majewskiego wraz z pomocnikami aresztowano, ponieważ zgłosił on władzom tylko część znalezionej majątku, a częśćią podzielił się ze swymi współpracownikami.

Nieudały przemyt ludzi do Francji i Belgii

Władze niemieckie aresztowały na pograniczu 8 obywateli polskich, którzy przy pomocy przemytników przedostali się nielegalnie przez granicę do Niemiec, zamierzając stamtąd udać się dalej do Belgii i Francji. Przytrzymanych 8 obywateli polskich-Zydów osadzono w więzieniu w Bytomiu. Będą oni odpowiadać za nielegalne przekroczenie granicy, po czym zostaną wydalenii spowrotem do Polski.

W związku z tym przytrzymaniem władze polskie przeprowadziły dochodzenia, w wyniku których przytrzymano w Katowicach

Joska Eisenberga z Kielc (Warszawska 5) i na polecenie sądownego śledczego osadzono go w więzieniu.

Jak wiadomo kandydaci na nielegalny wyjazd rekrutowali się przez ważne z pośród mieszkańców Łodzi i pobierano od nich po 200 zł. od głowy. Szajka przemytników ludzi była jednak wobec swych „klientów” bardzo nieojojawną, bo wtem zgóry denuncjowała przekraczających za ich pośrednictwem granicę u władz niemieckich, które oczekiwały już zgóry na „gości”.

Na Górnym Śląsku

Za dużo mamy „genialnych oszustów” na Śląsku

Słyszeliśmy swego czasu z miarodajnych sfer biadania, że jest u nas za dużo uczciwych nałotników, pozbawionych inicjatywy i rzutkości.

Od czasu do czasu wybuchają procesy sądowe, a wtedy słyszy się, że oskarżony był „genialnym oszustem”. Taką opinię uzyskał niejako urzędowo fałszywy inżynier huty Zgoda Starosolski. Wszystkich inżynierów fachowców wodził za nos i wróżył mu wielką karierę w ciężkim przemyśle. Czy tak było naprawdę, czy też fachowcy szukali tylko okoliczności łagodzących, tego nie do wiemy się, ponieważ proces Starosolskiego odbył się wprost w błyskawicznym tempie.

Odbywa się teraz proces siedmiu oszustów kolejowych z imienia. Nawet ta zapadła, odległa od Katowic miejscowość posiada swoich „geniuszów”. Nadużycia po legali na tym, że oskarżeni prowadzili towary za zaliczeniem pod fałszywym nazwiskiem, a wy płaconą przez PKP gotówką z tyłu rzekomo pobieranego zaliczenia, dzielili się między sobą.

Według sprawozdań z procesu, oskarżony urzędnik Sobota był „genialnym kalkulatorem”, który „jednym rzutem oka potrafił podliczyć bezbłędnie całe kolumny cyfr, więc cieszył się specjalnym

zaufaniem i powierzono mu najbardziej odpowiedzialną pracę”. Widocznie dla tego też tak genialnie oszukiwał władze kolejowe. Jak czytamy w sprawozdaniu oszustwa popełnił „na pewniaka” z genialną dokładnością; bez najmniejszych przeczeń i pomyłek dokonywał potrzebnych fałszerstw. „Nie gorzej” sprawili się i inni oskarżeni według zeznań świadków.

Niejaki Szuba oświadczył, że grupcy siedzą, a mądry kradną.

Jak hitlerowcy robia z siebie „bohaterów”

Przed sądem okręgowym w Rybniku odbyła się rozprawa przeciwko trzem członkom „Volksbundu”: Konstantemu Grzonce, Wilhelmowi Kubicy i Franciszkowi Jurzykowi z Czyżowic, oskarżonym o wprowadzenie wady w błąd.

Tło sprawy przedstawia się następująco: W dniu 15 lipca 1937 r. przed mieszkańcami wszystkich trzech oskarżonych wybuchły petardy o dość dużej sile, które zniszczyły w ich domach okna i drzwi. Oskarżeni rzucili podejrzenie o podłożenie tych petard na pewnego kolejarza, tymczasem policja w toku dochodzeń ustaliła, że petardy podłożyli sami oskarżeni.

Tenże Szuba mówił dalej — popełnia się defraudacja i gdyby nie „glupcy” — nic by się nie wydało.

Z tą atmosferą „genialnych oszustów” w urzędach, w ciężkim przemyśle i t. d. trzeba skończyć. Lepiej już byłoby, gdyby Polska miała więcej „glupców” ale uczciwych urzędników. Chociaż oczywiście, pożądaną jest bardzo, by z uczciwością szły w parze: inicjatywa i rzutkość.

Jak dalej ustalono, swego czasu zwrócili się oni do władz niemieckich o udzielenie im zezwolenia na osiedlenie się w Niemczech. Władze niemieckie odmówiły, wobec czego chwycili się oni innego sposobu a mianowicie postanowili uczynić z siebie bohaterów i podłożyli pod swoje domy petardy, aby po tym głosić, że są ofiarami zamachowców polskich i w ten sposób uzyskać wjazd do Niemiec.

Na rozprawie przesłuchano sześć świadków, którzy obciążali oskarżonych. Ponieważ sąd postanowił wezwać dalszych świadków, rozprawę odroczono do 20 grudnia.

Wiadomości z całej Polski

WODA ZALĄGA KOPALNIĘ W CHORZOWIE.

W sobotę 15 bm. o godz. 20.30 woda zaskórna dostała się na pokład „Gerhard”, kopalni „Prezydent Mościcki” w Chorzowie. Woda zaczęła zalewać dolne chodniki, grożąc zatopieniem, 300 robotników przystąpiło do akcji ratowniczej, t. j. do budowania tam i zamurowywania zagrożonych chodników.

Robotnicy pracowali przez całą noc z soboty na niedzielę, po sycie w wodzie. Ofiar w ludziach, na szczęście, nie było.

W Chorzowie rozeszła się wersja, że woda rzekomo dostała się do głębi kopalni z leju, jaki powstał przez zapadnięcie się jezdnia na placu Kopernika w Chorzowie. Szkoły, wyrażone zalaniem, są znaczne.

TRAGICZNA ŚMIERĆ ROBOTNIKA KOLEJOWEGO PRZY PRACY

W okolicy Gorliczyna, pow. przeworskiego robotnik kolejowy, Franciszek Kleib, zatrudniony przy czyszczeniu szyn, został najechany przez pociąg, ponosząc śmierć na miejscu.

Z powodu silnej wichury śnieżnej nieszczęśliwy robotnik nie mógł zauważyć zbliżającego się pociągu.

PODPALIŁ MIESZKANIE, POCZYMU POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO.

W Skarżysku - Kamiennej 38-l. farmaceuta Wincenty Traczewski

oblał naftą urządzenie mieszkania w trzech pokojach, poczym podpalił je. W płonącym domu zginęła jego teściowa, 73-l. Maria Ciokowa.

Po dokonaniu zbrodni Traczewski popełnił samobójstwo przez powieszenie. Traczewski od dłuższego czasu był bez pracy i zdradzał objawy nienormalności.

KATASTROFA SAMOCHODOWA NA SZOSIE GDYŃIA-TCZEWA.

W nocy dnia 15 bm. na 15 km. od Tczewa wydarzyła się katastrofa, w której zginął szofer ciężarowego samochodu, a 5 robotników cudem tylko uratowało życie.

Na szosie, prowadzącej z Tczewa do Gnieszna, jechało z Gdyni do Warszawy auto ciężarowe, nalożone 5 tonnami pomarańcz. W pewnej chwili, wskutek ślizgawicy, auto zrobiło nagły skręt i runęło na przydrożne drzewa, ulegając rozbiciu. W tym samym momencie nadjechał z tyłu drugi samochód ciężarowy, który, nie mogąc w czas zahamować wskutek osłigłej szosy, uderzył o rozbite auto i także runął w rów. Z pod gruzów rozbitego samochodu wyniesiono zabitego szofera, którego nazwiska narazie nie udało się ustalić, rodem z Kalisza.

Poza tym ciężkie rany odniósł konwojent jadący z Gdyni. Reszta osób, jadących samochodem cudem prawie wyszła z katastrofy bez szwanku.

Strajk w firmie „Lenko” w Bielsku

W fabryce „Lenko” w Bielsku wybuchł strajk okupacyjny. Strajkiem objętych jest 120 robotników. Przyczyną wybuchu strajku jest zapowiedziana obniżka zarobków.

Kącic radiowy

DZIS: 18.11.1938 R. — WTOREK: 19.00 „Przy stoliku literackim” dyskusja na temat: „Stabilizacja czy pozostawienie”. 20.00 „Mąż pod drzwiami” — operetka Jakuba Offenbacha. 21.05 Koncert symfoniczny. 22.05 Muzyka taneczna.

OPERETKA OFFENBACHA.

Kilkakrotnie słyszeli już radiosłuchacze przez radio jednoaktowe operetki Jakuba Offenbacha, nie zapomnianego twórcy „Orfeusza w piekle”, „Pięknej Heleny” i wielu jednoaktowych, czasem zupełnie nieznanymi arcydzieł. Do takich utworów należy niewątpliwie i operetka pod frywolnym tytułem: „Mąż przed drzwiami”. Realizuje ją Rongłowska Lwowska w zasięgu ogólnopolskim dnia 18.11 o godz. 20.00 w adaptacji literackiej Wiktora Budyńskiego, który równocześnie objął reżyserię. Opr. i kierown. muz. epokiwa w rękach dyrygenta tearów lwowskich Jakóba Munda.

„STUDNIA” — OBRAZEK MARII DĄBROWSKIEJ.

We wtorek, dnia 18 stycznia o godz. 22.00 w programie Warszawy II nadaje Polskie Radio ciekawy obrazek Marii Dąbrowskiej p. t. „Studnia”. Będzie to recytacja prozy.

Radio warszawskie

WTOREK, DNIA 18 STYCZNIA B. R. WARSZAWA I: o.15 Pieśń. 6.30 Gimnastyka. 6.40 Muz. — płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. — płyty. 8.00 Aud. dla szkół.

11.15 „Podróż Jędrka do Nowego Rukn” smuchowisko dla dzieci. 11.40 Natan Milstein — skrzypce — płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Rzeczy ciekawe z pięciu części świata — aud. dla dzieci starszych. 16.05 Akt. finans. — gospod. 16.15 Ork. wojsk. z Poznania. 16.50 Pog. akt. 17.00 W pustyni Trypolis — felieton. 17.15 Rec. fortep. M. Hoffmana — z Krakowa. 17.50 Niskie temperatury w przemyśle — pog. 18.03 Wiad. sporto. e. 18.25 Program. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Dyskusja literacka. 19.30 Polska twórczość chóralna. 19.50 Pog. akt. 20.00 Mąż pod drzwiami — operetka Offenbacha. 20.50 Dziennik i pog. akt. 21.05 Konc. symf. w wyk. Ork. Pomorskiej Tow. Muz. pod dyr. Lucjana Cutryego z ndz. Tad. Kowalskiego — wiołoczeł. 22.05 Muz. tan. 22.50 Ostatni dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Muz. kameralna Brahmsa — płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Pog. akt. 15.10 Wiad. sportowe. 15.15 Zespół St. Rachonia. 18.00 Koncert — Soliści: H. Adamczyńska — śpiew, Stefania Felten — fortepian. 18.50 Muz. lekka — płyty. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Studnia — obrazek Marii Dąbrowskiej. 22.25 Muz. z danciną „Café-Club” i z płyt.

KRÓTKOPALÓWKA: 24.00 Dziennik. Fragment z powieści Andrzeja Struga: „Dzieje jednego polca”. Pieśń i aria Moduszkii. Muz. tan.

SRODA, 19 stycznia. WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). — 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). — 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Opowiadanie o Stefanie Czarnieckim. 11.40 Debussy — suita (płyty). 12.03 Hejnał. 12.08 Aud. poł. 15.30 Wiad. gospodarcze. 15.45 „Karol Lindbergh — twórca nowej epoki w lotnictwie” — pogadanka. 16.00 „Uczmy się mowić”. 16.15 Ork. Br. Nagumyśkiego (z Łodzi). 16.50 Pog. akt. 17.00 Lotnictwo w wojnie przyszości — odczyt 17.15 Recital wiołoczełowy R. Pułkowskiego. 17.50 Znaczenie zabiegów kulinarnych dla higieny odżywiania — odczyt. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Lekcja tańca. 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Program, z pow. „Młodeśń” — suita Kunefala — St. Piętała. 19.20 Pieśń dziecięca St. Kazury. 19.35 „Bronisław Trentowski” — odczyt wygł. prof. St. Pigoń. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Piosenki o ziemi ojczystej. 20.45 Dziennik i pogadanka akt. 21.00 Koncert Chopinowski w wykonaniu Artura Hermelina — fortepian. 21.45 „Piękno mowy polskiej”. 22.00 Koncert rozrywkowy w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górznińskiego. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Z oper niemieckich. (płyty). 15.00 Pogawędka gospodarska: „Jak przyjmować gości”. 15.15 Wiad. sportowe 15.20 Zespół J. Różewicza. 18.00 Soliści: Helena Azarewicz — sopran, Henryk Trzonek — altówka. 18.50 — Muzyka lekka (płyty). 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Pół godziny z Rene Clair'em — felieton. — 22.15 Muz. tan. (płyty).

KRÓTKOPALÓWKA: Godz. 24.00 Dziennik. Co słychać w sporcie polskim. Pieśń dziecięca St. Kazury. „Muzcum Narodowe w Warszawie” — felieton. Tereny sportów zimowych w Polsce — pog. Muz. taneczna (płyty).

Tabela wygranych 10 dzień ciągnięcia IV klasy 40 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. nr. 120324
30.000 zł. n-ry: 38988 123257 135421
10.000 zł. n-ry: 149742 145667 128674
5.000 zł. nr. 164791
2.000 zł. n-ry: 2619 3002 17180
5.000 zł. nr.: 19528
2.000 zł. nr. 20852
1.000 zł. n-ry: 189510 141687 52233 62007 175796 98248 185659 25667 26427 62142 69162 118729 127950 158487 179785 189704
1.000 zł. n-ry: 18355 28867 35159 59233 63498 64914 88129 100032 110979 117831 117503 180278 142164 143351 147516 162566 169028 171805 178351 189610 189621 191818 193760

WYGRANE PO 200 ZŁ.
114 238 57 377 91 685 752 63 904 1097 1269 97 338 44 240 559 625 741 915 2040 131 294 419 26 564 651 701 3209 65 350 458 534 851 980 96 4129 44 283 375 591 707 38 903 8 79 5056 359 563 762 819 931 6020 98 151 351 69 524 64 84 740 7000 253 338 424 890 8020 35 167 245 316 415 21 512 71 736 814 81 934 9191 98 389 556 67 712 10028 546 796 856 930 11315 740 980 12001 87 152 363 552 626 771 918 25 13198 341 72 643 916 14387 423 607 27 732 958 15124 20 228 549 761 806 16038 149 210 438 83 706 45 956 17100 236 48 76 370 651 59 75 715 935 82 19020 264 384 89 424 676 744 20630 814 993 2154 65 260 75 349 440 69 506 703 12 947 63 22222 377 461 935 23072 288 414 95 96 590 92 800 39 24032 153 506 640 879 25245 87 323 311 63 535 667 801 922 37 26011 119 33 418 39 516 720 80 837 52 53 2165 206 20 318 59 78 439 50 536 54 818 920 48 70 28177 474 901 29082 91 169 99 369 79 493 582 614 873 72 928 30100 14 15 20 69 435 515 654 90 31029 273 311 411 88 95 815 41 957 94 32028 69 417 48 301 638 730 33009 19 135 67 90 92 265 390 50 400 77 573 649 735 96 886 34019 84 107 308 487 702 35203 322 56 95 429 662 741 65 824 36075 189 238 361 438 99 648 747 37032 178 206 34 94 317 493 804 24 38353 401 93 572 688 974 976 39188 241 80 343 93 549 645 86 770 977.

40004 27 122 283 353 525 673 734 896 41179 248 464 650 830 903 42094 143 99 217 26 534 46 756 880 43323 61 435 828 35 44303 41 457 97 602 887 45057 128 51 73 343 96 445 724 56 98 864 947 46006 179 89 94 257 65 403 514 75 975 986 89 47112 69 496 713 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 901 55022 379 469 627 30 44 81 56055 149 279 330 64 67 414 15 511 715 57030 133 93 232 422 92 58112 87 326 55 445 576 652 741 914 59042 61 168 277 98 342 67 483 548 620 771 873 48093 211 91 336 53 503 27 701 46 846 61 49597 640 744 938 50066 116 98 247 415 30 517 818 510003 24 72 216 18 36 501 52113 256 316 583 812 937 53039 127 64 572 617 54039 97 138 924 36 352 403 84 611 842 96 90

Kronika Zagłębia Dąbrowskiego

Oddział zagłębiowski mieści się w Sosnowcu, ulica Jasna 26, Dom Ludowy (parter) i czynny jest codziennie od godz. 8-ej do 13-ej.

Cieszcie się bezdomni

W „Ekspressie Zagłębia“ z dnia 15 b. m. ukazał się obszerny artykuł pod szumnym tytułem „Najwięcej mieszkań wolnych w Sosnowcu i Dąbrowie“. Z artykułu tego wynika, jak na dłoni, że... w Zagłębiu głód mieszkaniowy przestał istnieć, ba! setki izb stoją niezajęte, bo już nie ma na nich amatorów.

Wycobrażamy sobie z jakim zdumieniem artykuł ten czytali wszyscy ci, którzy gnieźdzą się do dzisiaj w ciasnych, wilgotnych suterynach lub przewiewnych poddaszach, albo też mieszkający słynne w Zagłębiu „Abisynii“ i podobnych „kolonij“. Przyznamy, że i nas zdumienie ogarnęło.

Radzimy autorowi tego elaboratu pofatygować się na spacer po

ulicach Sosnowca i Dąbrowy i poszukać jedno- względnie dwuizbowego mieszkania. Bardzo szybko przekonają się, że twierdzenie jego nie odpowiada prawdzie. Owszem — nie przeczymy — w Sosnowcu czy Dąbrowie spora ilość mieszkań nie może znaleźć nabywców, ale „Ekspress“ zapomniął dodać, że są to mieszkania 3, 4 i więcej izbowe, których czynsz idzie w setki złotych miesięcznie.

A nie o takie mieszkania chodzi i takie mieszkania zlikwidują głód mieszkaniowy.

Zniknie on dopiero wtedy, gdy zaspokojone zostanie zapotrzebowanie na małe i tanie mieszkania, jedno czy dwuizbowe — a do tego jest, niestety, jeszcze daleko.

Dyrekcja kop. „Grodziec“ nie uznaje orzeczenia arbitrażowego

W orzeczeniu arbitrażowym oraz w umowie zbiorowej, zawartej przez Związki Zawodowe w Radę Zjazdu Przemysłowców Górniczych Zagłębia Dąbrowskiego, przewidziane zostały minimalne płace akordowe dla górników i ładowaczy.

Stawki te, w myśl tych układów, winny wynosić dla górników — 30 proc., dla ładowaczy — 25 proc. ponad dniówkę podstawową.

Tymczasem dyrekcja kop. „Grodziec“ ustala sobie ceny akordowe w ten sposób, iż przy najwyższym wysiłku i przy najlepszych kwalifikacjach zawodowych — robotnicy nie są w stanie osiągnąć nawet 10 proc. ponad dniówkę podstawową.

Przeciwko tego rodzaju metodzie obliczania zarobku, niezgodnej z orzeczeniem i układem zbiorowym, sekretariat okręgowy C. Z. G. Zagłębia Dąbrowskiego wystąpił do miejscowej Inspekcji Pracy, domagając się w kop. „Grodziec“ właściwego sposobu obliczania płac akordowych.

Wskutek tej interwencji w dniu 15 b. m. pod przewodnictwem Inspektora Pracy odbyła się wspólna konferencja, na której sekret. okręgowy C. Z. G. tow. Bielnik uzasadnił słusność interwencji.

Przedstawiciele dyrekcji kopalni,

widząc zdecydowaną postawę delegatów robotniczych, złożyli oświadczenie, iż płace akordowe zostaną natychmiast zrewidowane w ten sposób, by robotnicy pracujący w akordzie osiągnęli stawki przewidziane umową zbiorową.

Poza tym dyrekcja rozpatrzy zgłoszone reklamacje tych robotników, którzy w ubiegłych miesiącach nie otrzymali należnych im zarobków i po stwierdzeniu słuszności pretensji różnice zostaną uregulowane.

Kronika organizacyjna

18.1 godz. 18 — w lokalu T.U.R., Pogoń, ul. Brecka-Orla — posiedzenie Zarządu Okręgowego Sekcji Stolarzy Centr. Zw. Rob. Przem. Budowlanego.

19.1 godz. 16.30 — ogólne zebranie członków Oddziału C. Z. G. „Eltes“ w Żąbkowicach. Ref. tow. Kowalczyk.

WIEC ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH.

W dniu 23 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Związku w Będzinie przy ul. Kołtataja 45, odbędzie się publiczny wiec robotników budowlanych, ceramicznych, stolarzy i pokrewnych zawodów, w sprawie umowy zbiorowej.

Referent: tow. Kowalczyk.

Wspaniała Akademia ku czci Andrzeja Struga

Staraniem Sekretariatu Okręgowego T. U. R. Zagłębia Dąbrowskiego odbyła się w dniu 16 b. m. w sali Teatru Miejskiego uroczysta żałobna Akademia dla uczczenia pamięci Wielkiego Bojownika o Socjalizm i wielkiego pisarza Polski Pracującej Andrzeja Struga.

Mimo niepogody, sala Teatru zapelniona, nastrój podniosły świadczący o wielkim szacunku i przywiązaniu, jakim proletariatu Zagłębia darzy tow. Struga.

Na sali zauważyli przedstawiciele: Zarządu miasta Sosnowca, p. prezydenta Krukowskiego, Zarządu m. Dąbrowy Górniczej — tow. viceprezydenta Cupiała, Koła Powiatowego Związku Nauczycielstwa Polskiego w osobach p. p. kierownika Żaka i Podlinskiego, Ogniska ZNP. Będzin p. Wróblewskiego, delegatów Stow. B. Więźniów Politycznych, Związku Legionistów i Polskiej Organizacji Wojskowej.

Poza tym kilkadziesiąt delegacji dzielnic PPS., Klasowych Związków Zawodowych, T. U. R.

Na scenie na tle sztandaru TUR. duży portret tow. Struga otoczony zielenią i czerwonymi Harcerzami. Sala udekorowana licznymi flagami czerwonymi.

Akademii otwiera pieśń: „W mogile ciemnej“ i „Sztandary w Kremlu“ wykonane przez chór Związku Pracowników Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu pod batutą p. Sollacha.

Akademii zagaik przewodniczący Zarządu Okręg. TUR. tow. Rembowski i udzielił głosu sekret. generalnemu TUR. tow. Piotrowskiemu, który w swym przemówie-

niu scharakteryzował piękne i bogate życie tow. Struga, kładąc szczególny nacisk na jego działalność, jako Bojownika o wolność, niepodległość, tak podczas niwoli, jak i w Polsce niepodległej. Wreszcie, cytując niektóre fragmenty z książek tow. Struga, omówił Jego pracę literacką. Przemówienie tow. Piotrowskiego często przerywano burzą oklasków.

Na drugą, artystyczną część Akademii złożyły się: pieśni solo w wykonaniu p. p. Porębskiego i Woźniczko przy akompaniamencie p. Horbaczewskiej, recytacje wyjątków z powieści Struga „Z dziejów jednego pocisku“ wygłoszone przez tow. B. Tuszyńskiego z T. U. R. „Pogoń“ wiersza „Na w wykonaniu p. prof. Sieji przy akompaniamencie p. Rudzicza, deklamacja tow. Zasiadczkowej z T. U. R. „Pogoń“; wiersz „Na śmierć tow. Struga“.

Akademii zakończyła sekcja sceniczna TUR. Piaski odegraniem dwóch fragmentów z „Róży“ Żeromskiego.

Wszystkie występy stały na bardzo wysokim poziomie, nagrodzone też zostały rzeszestami oklaskami.

Radio śląskie

WTOREK, DNIA 18 STYCZNIA B. R.

11.40 Fragmenty z baletu „Petruszka“ Igora Strawinskiego. Ork. dyryguje Kompozytor — płyty. 13.00 Koncert żyweń. 13.15 Koncert rozrywkowy — płyty. Fr. v. Suppe: Uwertura do opt. „Lekka kawaleria“ (ork. det. Odeon). 14.25 Wiadomości bieżące. 14.35 Aureliano Pertile — tenor — płyty. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.18 Radio do słuchaczy w opr. Jerzego Tepy. 18.25 Piosenki Józefiny Baker — płyty. 18.45 Pogadanka śląskiego Związku Kółek Rolniczych w opr. inż. Eugeniusza Horalca. 18.55 Program na jutro. 23.00 Na parską nutę — płyt.

ŚRODA, 19 STYCZNIA R. B.

11.40 Wacław Niemiński — skrzypce (płyty). 13.00 Koncert żyweń. 13.15 Kołecier — płyty. 14.15 „Poradnik sportowy dla robotników przemysłu ciężkiego w oprac. Andrzeja Machnickiego. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.33 Wiadomości giełdowe. 14.35 Śmieszne melodie — płyty. 18.10 Wiad. sportowe. 18.15 Uswajamy zakłócenia w odbiorze radiowym — pog. inż. Olgierda Chelmińskiego. 18.25 Kwiecień śląskie. 18.45 Życia gospodarczego Śląska: Znaczenie gospodarce nowelizacji ustawy o państwowym podatku dochodowym — pog. Jerzego Godlewskiego. 18.55 Program na jutro. 20.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos... 23.00 Czy można prosić do tańca — płyty.

C. Z. G. przeciw przedsiębiorcom w kopalniach

Dyrekcja kopalni zagłębiowskich cały szereg robót kopalnianych, związanych z produkcją i transportem węgla — powierza przedsiębiorcom, co doprowadza do tego, że — stawki umowne nie są przestrzegane.

Przedsiębiorcy ci niezwiązani żadną umową, uprawiają wyzysk w stosunku do robotników.

By położyć kres wyzyskowi i spowodować nałożenie obowiązku na wszystkie dyrekcje kopalń płacenia robotnikom stawek przewidzianych umową zbiorową, sekretariat okręgowy CZG. Zagłębia Dąbrowskiego wystosował do Ministerium Opieki Społecznej, pismo treści następującej:

Ze względu na to, że wszystkie dyrekcje kopalń węgla w Zagłębiu Dąbrowskim z wyjątkiem kopalni: Gwarantowa „Hr. Renard“ i T-wa „Francowłoskiego“, wprowadziły po kilku t. zw. przedsiębiorców, oddając im do wykonania cały szereg robót kopalnianych, tak na powierzchni, jak i na dole, jak to:

- 1) prowadzenie robót w kamieniu pod ziemią;
- 2) betonowanie głównych korytarzy;
- 3) czyszczenie ścieków;
- 4) ładunek i wyładunek materiałów biegowych;

- 5) często transport na rampie;
- 6) ładowanie węgla z zapasów;
- 7) ładowanie i transportowanie piachu do zmiatki;
- 8) prowadzenie robót w warsztatach mechanicznych i t. p.

a przedsiębiorcy ci robotników zatrudnionych przy wymienionych robotach, wyzyskują w sposób niedopuszczalny.

aby położyć kres tego rodzaju wyzyskowi, a szczególnie, by położyć kres uchylaniu się dyrekcji kopalni od stosowania płac, jakie są przewidziane w umowie dla robotników zatrudnionych w kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego — niniejszym zwracamy się do Ministerium o nadanie układowi zbiorowemu pracy z dnia 12 lipca 1937 r., zawartemu pomiędzy Związkami Zawodowymi a Radą Zjazdu Przem. Górniczych — mocy powszechnie obowiązującej, w celu objęcia tym układem wszystkich robotników, wykonywujących pracę dla kopalni.

Sekretariat Okręgowy C. Z. G. Z. D.

Przypuszczając należy, iż Ministerium przychylnie ustosunkuje się do postulatu zawartego w powyżej przytoczonym piśmie, normując warunki płacy i pracy robotników zatrudnionych przez przedsiębiorców.

Szkolenie robotników w Zagłębiu

Przed kilku dniami w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu odbyła się konferencja przedstawicieli Rządu, szkolnictwa, Funduszu Pracy, i zainteresowanych sfer przemysłowych, której tematem była sprawa zorganizowania akcji szkoleniowej pracowników technicznych dla potrzeb miejscowego przemysłu.

Szkolenie to polegałoby na organizowaniu specjalnych kursów dla robotników, mających już jakiś fach, przy czym pierwszeństwo do uczęszczania na kursy miałyby bezrobotni, którzy po przeszkoleniu otrzymywaliby odpowiednią pracę.

Poza kursami, tworzonoby przy niektórych zakładach przemysłowych — warsztaty do szkolenia dla robotników danego zakładu.

Szkolenie odbywać się ma drogą praktycznych prac, oraz przez organizowanie odpowiednich wykładow teoretycznych.

Na terenie Zagłębia narazie

przewidziane są dwa kursy, jeden przy T-wie Kursów Technicznych w Dąbrowie Górniczej, drugi w Radomiu.

Koszty zorganizowania tych kursów, częściowo ma pokryć przemysł, częściowo zaś Fundusz Pracy.

Uczestnicy kursów mieszkaliby w internatach, gdzie poza utrzymaniem otrzymywaliby również wychowanie społeczno-obywatelskie.

S sądów

Sąd Okręgowy w Sosnowcu skazał b. pracownika centrali telefonicznej w Dąbrowie Górniczej, 27-letniego H. L. Wesolowskiego, na rok więzienia z pozbawieniem praw za okradanie automatów telefonicznych.

Wykonanie wymierzonej Wesolowskiemu kary — zawieszono na 3 lata z uwagi na dotychczasową niekaralność.

Kronika Częstochowska

Oddział w Częstochowie mieści się Al. Wolności 48, tel. 20-37, Skrzynka pocztowa 75.

Na marginesie wywiadu

„Echo Częstochowskie“ w numerze z dnia 16 b. m. zamieszcza wywiad z przewodniczącym woje wódzkim komitetu Pomocy Zimowej, dr. Dzewulskim, który jest zarazem naczelnikiem wydziału zdrowia urzędu wojewódzkiego w Kielcach.

W wywiadzie uderza nas stwierdzenie mało obywatelskiego podejścia do Pomocy Zimowej osób, które według słów p. naczelnika... „mimo zadeklarowania składek i dobrej sytuacji materialnej, nie chcą płacić bez usprawiedliwionej przyczyny“.

P. naczelnik uważa za słuszne i celowe opublikowanie czarnej listy tych obywateli. My ze swej strony ciekawi jesteśmy poznać te nazwiska, chociaż byśmy nawet metod nie pochwaliłi.

P. naczelnik wypowiedział się również w sprawie odrobków za udzieloną pomoc... „Jestem zwolennikiem odrobki z wielu względów“ a oto dalsze jego słowa:

„Po pierwsze bezrobotny odrabiając nie będzie odnosił upoka-

rzającego uczucia, iż otrzymuje jałmużnę, po drugie, wśród pobierających są osoby, które posiadają środki na przetrzymanie zimy. Myślę, że takim ludziom na wspomnienie, iż muszą odrobić, odciecha się korzystania z Pomocy Zimowej“.

Bezrobotni w swych żądaniach, na czolowym miejscu stawiają sprawę zatrudnienia, skoro jednak pracy nie otrzymują, mają prawo do pomocy zimowej bez „odrobki“, bowiem fundusze na ten cel idą w większości ze sfer robotników pracujących, którzy ze swych miesięcznych zarobków, bez żadnych deklamacji dają, i jeszcze raz dają, a więc, gdy znajdują się w nędzy, mają prawo do pomocy.

Co zaś do drugiego powodu, to pytamy, gdzie jest ten „nader sprawny i prawidłowo funkcjonujący komitet?“ Powinien on wiedzieć komu przyznać należy pomoc.

I wreszcie — zgadzamy się na to, że najlepszą pomocą jest zatra-

Komisja inwestycyjna działa

W dniu 15 b. m. obradowała Komisja Inwestycyjna Zarządu Miejskiego. Komisja rozpatrywała szereg wniosków, między innymi Klubu Radnych PPS. i Klasowych Związków Zawodowych w sprawie poprawy stanu ulic w dzielnicach robotniczych.

Na innym stanowisku stanęła

Dyrektor na warsztacie

Badając gospodarkę komisarycznego samorządu, wojewódzka komisja lustracyjna uznała za właściwe między innymi zaleceniami wprowadzenie stanowiska dyrektora szpitali miejskich.

Sprawa ta przechodziła różne fazy, gdyż po pierwsze wiązało się to z nowym obciążeniem budżetu i po drugie chodziło o wyszukanie odpowiedniego kandydata. Zdecydowano wreszcie rozpiścić konkurs, który jednak nie doszedł do skutku.

Zanotujemy w formie pogłoski, że po częstochowskich kawiarniach głośno mówiono, iż stanowisko dyrektora chciałby objąć nadszeregowiec, ale nie pracując za zasiłek, za pomoc w naturze, lecz za pełny zarobek.

większość radnych endecko-sannacyjnych, która większością wniosku tego nie przyjęła, wykazując tym samym swój stosunek do potrzeb sfer robotniczych.

Radni nasi zgłosili powyższy wniosek, jako wniosek mniejszości.

czelnik wydziału zdrowia p. dr. Dzewulski. W czasie ostatniej inspekcji plotka ta przybrała formę oficjalnej, gdyż p. dr. Dzewulski, wizytując szpitala miejskie wyraźnie zapowiadał, że jak on będzie dyrektorem szpitali miejskich w Częstochowie, to za prowadzi tad i porządek“.

Sprawa dyrektora szpitali miejskich w Częstochowie dojrzewa wraz z projektem likwidacji woje wództwa kieleckiego.

Repertuar

KAMERALNY: „Artyści“.
„SERCA ZA DRUTEM KOLCZASTYM“
24 b. m. zakupione przez R. T. P. D.

Tymczasem niech będzie chociaż wiadukt

Istnieje projekt przebudowy częstochowskiego węzła kolejowego wraz z budową nowego gmachu dworca.

Istnieje też przejazd kolejowy przy zbiegu ulic Sobieskiego i Piotrkowskiej, przez który prawie nigdy nie można przejść.

W dni targowe, gdy jest większe nasilenie ruchu kołowego, gdy chłopi spieszą się na targ z produktami wiejskimi, bywa czasem tak, że tworzą się zatory przy tym przejeździe. Oczekuje się na zbawiennie podniesienie szlabanów całymi godzinami.

Dzieci rano idące do szkół napotykały na przeszkodę nie do przejścia.

Widmo powodzi

Obfite śniegi, jakie spadły i obcna deszczowa pogoda spowodowały podniesienie się poziomu wody w Warcie o blisko półtora metra, zalewając niżej położone tereny.

Mając w pamięci widmo zeszłorocznej powodzi, chcielibyśmy usłyszeć o środkach zapobiegawczych uniemożliwiających zalanie terenów, które w zeszłym roku tak bardzo ucierpiały.

przebycia. Dawniej, lepiej wysportowane mogły przecisnąć się jako bądź pod wagonem, ale liczne wypadki przy tych karkołomnych eksperymentach położyły kres chodzenia po wagonach i obecnie dla ruchu kołowego i pieszego przejazd ten przeważnie nie jest brany pod uwagę.

Narazie więc przydałby się chociaż wiadukt umożliwiający normalny ruch w śródmieściu.

Gdy się nie ma na bilet...

Mieszkaniec wsi Kalej, gm. Węglowice, Adam Dreźniak, pragnął dostać się do domu. W tym celu wsiadł w Herbach do pociągu towarowego i na dachu wagonu jechał do Kalei.

Na wagonie został postrelony przez strażników kolejowych. Dreźniak ma przestrzelone oba płuca.

Celnie potrafią strzelać p. strażnicy kolejowi.

Kina

LUNA: „Czar Cyganerii“.
EDEN: „Miłość i trzy kobiety“.
STYLOWY: „Zbuntowana“.
ATLANTIC: „Zaginione Miasto“.
SWIT: „Generał Suster“.